

แผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพ และความมั่นคง (พ.ศ. 2568 - 2570)

จัดทำโดย
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร	1
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	6
ส่วนที่ 3 สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง	16
พ.ศ. 2568 - 2570	
1. ทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาและกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ	16
2. วาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Women, Peace and Security Agenda)	17
3. การส่งเสริมสิทธิสตรีในประเทศไทย	21
4. มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง	21
พ.ศ. 2560 - 2567	
5. แผนปฏิบัติการระดับชาติ (National Action Plan: NAP)	22
6. พัฒนาการกระบวนการทศวรรษด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง	23
7. สถานการณ์และสภาพปัญหาที่สำคัญ (Priority Areas)	25
8. วิสัยทัศน์ (Vision)	30
9. ผลกระทบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Impacts)	30
10. หลักการ (Principles) ในการขับเคลื่อนวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง	30
11. กลุ่มเป้าหมาย (Target groups)	31
12. ผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง (Outcomes)	31
13. ตัวชี้วัดและแผนการดำเนินงานเพื่อบรรลุผลลัพธ์ในแต่ละด้าน	32
ผลลัพธ์ที่ 1 การมีส่วนร่วม (Participation)	32
ผลลัพธ์ที่ 2 การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ (Protection)	42
ผลลัพธ์ที่ 3 การป้องกัน (Prevention)	48
ผลลัพธ์ที่ 4 การเยียวยาและฟื้นฟู (Relief and Recovery)	54
14. การดำเนินการและการประสานงาน	60
15. การติดตาม ประเมินและถอดบทเรียนการดำเนินงานตามแผน	61
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง (พ.ศ. 2560 – 2567)	62
ภาคผนวก ข. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง	67

ส่วนที่ 1

บทสรุปผู้บริหาร

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการสร้างสันติภาพและป้องกันผลกระทบของความขัดแย้งที่มีต่อสตรี เริ่มได้รับการกล่าวถึงอย่างมีนัยสำคัญปรากฏในอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women : CEDAW) และปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (Beijing Declaration and Platform for Action) พ.ศ. 2538 และได้รับการผลักดันอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้นโดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ด้วยการให้การรับรองวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Women, Peace and Security: WPS) ผ่านมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1325 (United Nations Security Council Resolution 1325) เมื่อ พ.ศ. 2543 หรือ ค.ศ. 2000 ซึ่งนับเป็นมติคณะมนตรีความมั่นคงฉบับแรกที่ทำให้ความสำคัญต่อบทบาทของสตรี โดยเน้นย้ำถึงผลกระทบของสงครามหรือความขัดแย้งที่มีต่อสตรี และความสำคัญของการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และเท่าเทียมของสตรีในการแก้ไขความขัดแย้ง การสร้างสันติภาพและส่งเสริมความมั่นคง การรับมือวิกฤติด้านมนุษยธรรม และการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งเพื่อบรรลุเป้าหมายของวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง จะต้องมีการผลักดันสี่เสาหลักสำคัญอย่างเป็นองค์รวม ประกอบด้วย **เสาหลักที่ 1 การมีส่วนร่วม (Participation)** คือ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและบทบาทของสตรีให้มีอำนาจตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในกลไกการป้องกัน การจัดการ และการแก้ไขความขัดแย้งในกระบวนการสันติภาพ การส่งเสริมให้สังคมตระหนักในศักยภาพของสตรีในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางสังคมการเมือง และในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงในทุกระดับ **เสาหลักที่ 2 การป้องกัน (Prevention)** คือ การป้องกันความรุนแรงต่อสตรีและเด็กหญิงทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ทั้งในสถานการณ์ฉุกเฉิน วิกฤติด้านมนุษยธรรม และสถานการณ์ความขัดแย้งทางสังคมการเมืองในทุกระดับ ทั้งนี้รวมถึง การละเมิดสิทธิมนุษยชนของสตรีกลุ่มต่าง ๆ ทั้งผู้ได้รับผลกระทบหรือผู้ที่มีบทบาทในการปกป้องสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนและชุมชน **เสาหลักที่ 3 การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ (Protection)** คือ การคุ้มครองสตรีและเด็กจากความรุนแรงในทุกรูปแบบ รวมถึงการปกป้องสิทธิมนุษยชนของสตรีและเด็กผู้หญิง ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางสังคมการเมืองในทุกระดับ และ**เสาหลักที่ 4 การเยียวยา-ฟื้นฟู (Relief-Recovery)** คือ สตรีที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางสังคมการเมืองในทุกระดับจะต้องได้รับการเยียวยา-ฟื้นฟู ในรูปแบบที่ตอบสนองตามบริบทต่อความจำเป็นที่แตกต่างกันไปของสตรีแต่ละกลุ่ม และส่งเสริมให้สตรีได้ใช้ศักยภาพในการมีส่วนร่วมในการเยียวยา-ฟื้นฟูเพื่อให้การเยียวยาตอบสนองต่อความต้องการอย่างแท้จริง

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเน้นย้ำถึงความสำคัญกับวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Women, Peace and Security: WPS) ตลอดระยะเวลากว่าสองทศวรรษ ซึ่งในเบื้องต้นเนื่องจากห่วงใยต่อสถานการณ์ความขัดแย้งทางอาวุธที่เกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลกและผลกระทบต่อผู้หญิงและเด็ก ทั้งนี้ ได้มีมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องตามมาอีก 9 มติ ได้แก่ UNSCR 1820 (2008) ระบุว่า การข่มขืนและความรุนแรงทางเพศทุกรูปแบบในสถานการณ์ความขัดแย้ง ถือเป็นอาชญากรรมสงคราม อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ หรือเป็นส่วนประกอบของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ UNSCR 1888 (2009) เรียกร้องให้

มีการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติด้านความรุนแรงทางเพศในสถานการณ์ความขัดแย้ง เรียกร้องให้ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อจัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญอย่างเร่งด่วนไปยังสถานการณ์ที่น่ากังวลเป็นพิเศษเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศในความขัดแย้ง UNSCR 1889 (2009) มุ่งเน้นการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง โดยเฉพาะการเรียกร้องให้พัฒนาดัชนีชี้วัดเพื่อติดตามการดำเนินงานตามมติ 1325 ทั้งในสหประชาชาติและโดยรัฐสมาชิก รวมถึงจัดทำรายงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการมีตัวแทนของสตรีในกระบวนการสร้างสันติภาพ UNSCR 1960 (2010) เน้นย้ำถึงการจัดตั้งระบบการติดตาม วิเคราะห์ และรายงานเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง UNSCR 2106 (2013) เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการดำเนินคดีต่ออาชญากรรมความรุนแรงทางเพศอย่างต่อเนื่องและเข้มงวด แก้ปัญหาวัฒนธรรมลอยนวลพ้นผิดของผู้กระทำความรุนแรง ตลอดจนการแก้ไขสาเหตุเชิงโครงสร้างของความรุนแรงทางเพศในสถานการณ์ความขัดแย้ง รวมถึง เน้นย้ำการเสริมศักยภาพทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจของผู้หญิง ความเสมอภาคระหว่างเพศ และการมีส่วนร่วมของผู้ชายและเด็กชายในการต่อต้านความรุนแรงต่อสตรีทุกรูปแบบ เป็นหัวใจสำคัญของความพยายามระยะยาวในการป้องกันความรุนแรงทางเพศทั้งในสถานการณ์ความขัดแย้งและหลังความขัดแย้ง UNSCR 2122 (2013) กำหนดมาตรการที่เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อให้สตรีมีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพ และเรียกร้องให้มีการรายงานอย่างสม่ำเสมอต่อองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ของสหประชาชาติในประเด็นสตรี สันติภาพ และความมั่นคง UNSCR 2242 (2015) ส่งเสริมให้มีการประเมินยุทธศาสตร์และทรัพยากรที่ใช้ในการขับเคลื่อนวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง (WPS) เรียกร้องให้เพิ่มงบประมาณสำหรับการฝึกอบรม การวิเคราะห์ และโครงการที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะ ตระหนักถึงความสำคัญของการบูรณาการประเด็น WPS ในทุกส่วนของการดำเนินงานในระดับประเทศ และเน้นย้ำความสำคัญของความร่วมมือกับภาคประชาสังคม UNSCR 2467 (2019) เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมและความสำนึกรับผิดชอบ และเรียกร้องให้ใช้แนวทางที่ยืดหยุ่นชีวิตเป็นศูนย์กลางในการป้องกันและรับมือกับความรุนแรงทางเพศที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง และ UNSCR 2493 (2019) ส่งเสริมประสิทธิภาพของกรอบนโยบายที่มีอยู่ภายใต้วาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง โดยจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางเฉพาะบริบทเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในทุกกระบวนการสันติภาพที่สหประชาชาติสนับสนุน และเรียกร้องให้รัฐสมาชิกจัดให้มีการสนับสนุนที่ทันท่วงทีเพื่อให้สตรีมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เท่าเทียม และมีความหมายในทุกขั้นตอนของกระบวนการสันติภาพ ต่อมาในปี พ.ศ. 2565 เลขาธิการว่าด้วยสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Secretary-General on women and peace and security) ได้วางเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) สำหรับช่วงระหว่างปี ค.ศ. 2020-2030 ที่มุ่งเน้นการปกป้องสตรีนักสิทธิมนุษยชน ขจัดบรรทัดฐานทางเพศสภาพที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและในการสร้างสังคมที่สันติ

ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปกป้องคุ้มครองสิทธิสตรีในสถานการณ์ความขัดแย้ง และการส่งเสริมบทบาทสตรีในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในทุกระดับ โดยได้รับมติ 1325 มาพัฒนาเป็น “มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง”

พ.ศ. 2560-2564 ซึ่งนับเป็นระยะที่ 1 ที่ได้มีการนำวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ พบว่า มาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ มีจุดเน้นเชิงประเด็นและพื้นที่อยู่ที่ปัญหาความไม่สงบโดยเฉพาะกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ความสำคัญด้านการพัฒนาศักยภาพของสตรีและการเพิ่มสัดส่วนของสตรีในตำแหน่งที่มีอำนาจตัดสินใจในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง มาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ มีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดกลไกระดับพื้นที่และความตื่นตัวต่อวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงของประเทศไทย โดยมีกลไกระดับพื้นที่ที่สำคัญ ได้แก่ ศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศป.ดส.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นภายใต้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ด้วยการสนับสนุนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ศป.ดส. เป็นกลไกความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาสังคมที่ปฏิบัติงานในประเด็นเด็กและสตรีในพื้นที่ ทำให้มีต้นทุนด้านความร่วมมือและกำลังความคิดจากบุคลากรที่มีประสบการณ์ในเชิงประเด็นและเข้าถึงชุมชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

เมื่อพิจารณาด้านการประเมินความก้าวหน้า พบว่ายังมีความท้าทายในการติดตามและจัดเก็บข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐบางส่วนมิได้รายงานข้อมูลด้วยเข้าใจว่ามาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับเฉพาะประเด็นปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเข้าใจว่าภารกิจของหน่วยงานของตนไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ายังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง

แผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2567-2570 จัดทำขึ้นโดยกระบวนการศึกษา ทบทวนมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2560-2564 และสำรวจประสบการณ์การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง (National Action Plan on Women Peace and Security: WPS NAP) ของต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสตรี สันติภาพและความมั่นคง นอกจากนี้ ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 ถึง มกราคม พ.ศ. 2566 ยังมีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับองค์กรและบุคลากรหลายภาคส่วน ประกอบด้วย ภาคประชาสังคม เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง และนักวิชาการ เป็นหญิง 10 คน ชาย 6 คน รวม 16 คน และการสนทนากลุ่มย่อย 3 ครั้ง กับเจ้าหน้าที่ 16 คนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น ตาก บัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมถึงจัดเวทีระดมความคิดเห็น 3 ครั้ง กับเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และนักวิชาการ ในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมจำนวนผู้เข้าร่วมประมาณ 90 คน

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ นี้ ได้มีการจัดทำตัวชี้วัดขึ้นจากการรับฟังและศึกษาข้อมูลที่มีอยู่ และจากคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐและภาคประชาสังคม อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นต้น และนำมาพิจารณาร่วมกันเพื่อระบุตัวชี้วัดที่ปฏิบัติได้ และหน่วยงานที่เป็นผู้ปฏิบัติการ และรายงานผลตัวชี้วัดเพื่อติดตามความก้าวหน้าของแต่ละผลลัพธ์ซึ่งเชื่อมโยงกับแต่ละเสาหลักของวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Women, Peace and Security: WPS) ได้แก่

1. การมีส่วนร่วม (Participation) 2. การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ (Protection) 3. การป้องกัน (Prevention) 4. การเยียวยาและฟื้นฟู (Relief and recovery)

เสาหลัก WPS	ผลลัพธ์ที่ 1	ผลลัพธ์ที่ 2	ผลลัพธ์ที่ 3	ผลลัพธ์ที่ 4
1. การมีส่วนร่วม	1.1 สตรีมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย รวมถึงการดำรงตำแหน่งผู้นำในหน่วยงานด้านความมั่นคง กระบวนการ ยุติธรรม และการบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศ	1.2 สตรี องค์กรสตรีและกลุ่มประชาสังคม มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง	1.3 สตรีมีส่วนร่วมเชิงรุกในกิจการด้านสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศในภาคส่วนพลเรือน ตำรวจ และทหาร โดยได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าถึงความเป็นผู้นำ	1.4 สตรีและชุมชนมีส่วนร่วมและมีศักยภาพในการจัดการและพร้อมรับมือกับภัยความมั่นคงอุบัติใหม่ (Newly emerging securities) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความปลอดภัยทางไซเบอร์
2. การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ	2.1 การเพิ่มบริการและบุคลากรที่มีทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ สภาพอันเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในความขัดแย้ง	2.2 ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น ทำให้กลไกการคุ้มครองสิทธิ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกับความขัดแย้ง	2.3 สตรีที่มีบทบาทในการแก้ไขความขัดแย้งทางสังคมได้รับการคุ้มครองและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยไม่กระทบต่อความปลอดภัยและความ เป็นอยู่	
3. การป้องกัน	3.1 หน่วยงานภาครัฐบูรณาการหลักการของวาระ	3.2 มีการจัดตั้งกลไกการป้องกันที่เกิดจากความ	3.3 บุคลากรด้านความมั่นคงและกระบวนการ	

เสาหลัก WPS	ผลลัพธ์ที่ 1	ผลลัพธ์ที่ 2	ผลลัพธ์ที่ 3	ผลลัพธ์ที่ 4
	สตรี สันติภาพ และ ความมั่นคง และมีติ เพศภาวะไว้ใน นโยบายการป้องกัน ความขัดแย้ง	ร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและภาค ประชาสังคม รวมถึง การติดตามและการ ป้องกันความขัดแย้ง ในชุมชน	ยุติธรรมดำเนินการ ระบุเหตุตั้งแต่ ระยะเริ่มต้น เพื่อ ป้องกันไม่ให้ สถานการณ์บาน ปลายและลดความ อันตรายให้เหลือน้อยที่สุด โดยใช้ ข้อมูลการเตือนภัยล่วงหน้าที่น่าเชื่อถือถึง ติเพศภาวะ รวมถึงข้อมูลเชิงลึก จากสตรีและชุมชน	
4. การเยียวยา และฟื้นฟู	4.1 โครงการเยียวยา และฟื้นฟูได้รับการ กำหนดรูปแบบผ่าน การมีส่วนร่วมของสตรี ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อให้แน่ใจว่าความ ต้องการได้รับการ ตอบสนองอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.2 สตรีที่ถูกสงสัย ถูกกล่าวหา หรือได้รับ ผลกระทบ สามารถ เข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรม ปกป้องสิทธิ ของตน และได้รับ ช่วยเหลือด้านการ ฟื้นฟูในระยะยาว	4.3 ผู้เสียหายเข้าถึง การฟื้นฟูและการ สนับสนุนทางจิต สังคมอย่าง ครอบคลุม ได้รับการ ดูแลบาดแผลทาง จิตใจ และส่งเสริม การฟื้นตัวและความ เป็นอยู่ที่ดี	

วิสัยทัศน์ ตามแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2567-2570 คือ “ความเสมอภาค ระหว่างเพศ เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันแก้ไขความขัดแย้งและภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์ อันนำมาซึ่งสันติภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีมุ่งหวังที่จะสร้างผลลัพธ์ที่สำคัญ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะและบทบาทในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและสร้างสันติภาพในชุมชนและในสังคมของสตรีเป็นที่ ประจักษ์ และถูกนำมาใช้อย่างเต็มศักยภาพ และ 2) สตรีมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นในกระบวนการตัดสินใจใน การกำหนดนโยบายและอนาคตที่ส่งผลต่อความมั่นคงในมนุษย์อย่างยั่งยืนในพื้นที่ที่เป็นทางการเพื่อแก้ปัญหา ความตึงเครียดทางสังคม การคุ้มครองปกป้องสิทธิของสตรี และการมีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพ

แผนปฏิบัติการนี้ตั้งอยู่บนหลักการ 3 ประการ ประกอบด้วย 1) ความเสมอภาคระหว่างเพศ 2) การใช้ฐานสิทธิมนุษยชนเป็นแนวทาง 3) การคำนึงถึงความต้องการที่แตกต่างของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

ส่วนที่ 2

ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ

แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

(1) เป้าหมาย

- (1.1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
- (1.2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- (1.3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
- (1.4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
- (1.5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

(2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อเสริมสร้างความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคง เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคีปรองดอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพร้อมที่จะร่วมแก้ไขปัญหาของชาติ

(2.1.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 1.1 การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

(2.1.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

(2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อแก้ไขปัญหาเดิมที่มีอยู่อย่างตรงประเด็นจนหมดไปอย่างรวดเร็ว และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่เกิดขึ้น อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการและการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่องและราบรื่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

(2.2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.1 การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

(2.2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.2 การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

(2.2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.3 การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ เพื่อเสริมสร้างความสงบ สันติสุข ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติ ภูมิภาค และโลก อย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศที่จะรองรับปัญหาร่วมกันได้

(2.3.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 4.1 การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ

(2.3.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 4.2 การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค

(2.3.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 4.3 การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

(2.4) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้กลไกสำคัญต่างๆ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารและพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรมมีการใช้หลักธรรมาภิบาล และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง เกิดความมั่นใจได้ว่าหน่วยงานรับผิดชอบทั้งหลักและรองพร้อมรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบทั้งในปัจจุบันและอนาคต

(2.4.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 5.1 การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

(2.4.2) การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(1) เป้าหมาย

(1.1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 23

(1.2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาตลอดช่วงชีวิต

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคน เชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยสูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมถึงการพัฒนาและปรับทัศนคติให้คนทุกช่วงวัยที่เคยกระทำผิดได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

(2.1.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.1 ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย

(2.1.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.2 ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

(2.1.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.3 ช่วงวัยแรงงาน

(2.1.4) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.4 ช่วงวัยผู้สูงอายุ

(2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม มุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาวะในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเองพร้อมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี และมีทักษะสุขภาวะที่เหมาะสม

(2.2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 5.1 การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ

(2.2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 5.2 การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

(2.2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 5.3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

(2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นการสร้างความรู้ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัวยุคใหม่และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(2.3.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 6.2 การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวยุคใหม่และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(2.3.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 6.4 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(1) เป้าหมาย

(1.1) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(1.2) กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

(1.3) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(2.1.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 1.3 กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร

(2.1.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 1.7 สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

(2.1.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 1.8 สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

(2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(2.2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.1 สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมี
คุณธรรม

(2.2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.3 สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

(2.2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.4 ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของ
สตรีในการสร้างสรรค์สังคม

(2.2.4) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.5 สนับสนุนการพัฒนาทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

(2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา
การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

(2.3.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.2 เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเอง
และการพึ่งพากันเอง

(2.3.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 3.3 สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้าง
ประชาธิปไตยชุมชน

4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(1) เป้าหมาย

(1.1) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนอง
ความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(1.2) ภาครัฐมีขนาดเล็กคล่อง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

(1.3) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(1.4) กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ
และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(2.1.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 1.1 การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้
มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค

(2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติ
เป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(2.2.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.1 ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนา
ประเทศ

(2.2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 2.3 ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุ
เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

(2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูงมุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(2.3.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 5.2 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

(2.4) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 7 กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(2.4.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 7.3 การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

(2.5) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 8 กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

(2.5.1) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 8.1 บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

(2.5.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 8.2 ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง

(2.5.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยที่ 8.4 ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

แผนระดับที่ 2

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(1) ประเด็น ความมั่นคง

(1.1) เป้าหมาย ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

(1.2) แผนย่อย

(1.2.1) การรักษาความสงบภายในประเทศ

(1.2.2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

(1.2.3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญกับภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

(1.2.4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ

(1.2.5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

(2) ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(2.1) เป้าหมาย คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรมเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

(2.2) แผนย่อย

(2.2.1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

(2.2.2) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

(3) ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

(3.1) เป้าหมาย คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

(3.2) แผนย่อย

(3.2.1) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

(3.2.2) การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

(3.2.3) การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

(3.2.4) การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจาก

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(4) ประเด็น พลังทางสังคม

(4.1) เป้าหมาย ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

(4.2) แผนย่อย

(4.2.1) เสริมสร้างทุนทางสังคม

(4.2.2) การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

(5) ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

(5.1) เป้าหมาย คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

(5.2) แผนย่อย

(5.2.1) การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

(5.2.2) มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม

(6) ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพของภาครัฐ

(6.1) เป้าหมาย บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

(6.2) แผนย่อย

(6.2.1) การพัฒนาบริการประชาชน

(6.2.2) การปรับสมดุลภาครัฐ

(6.2.3) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

(6.2.4) การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

(7) ประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

(7.1) เป้าหมาย

(7.1.1) กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างทั่วถึง

(7.1.2) การปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมายมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจทั่วถึงไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม

- (7.1.3) ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบาย
- (7.1.4) การมีกฎหมายที่ดีและเท่าที่จำเป็น
- (7.2) แผนย่อย
 - (7.2.1) การพัฒนานโยบาย
 - (7.2.2) การพัฒนาระบบการยุติธรรม

2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

- (1) หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
 - (1.1) เป้าหมาย
 - (1.1.1) คนทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
- (2) หมายเหตุที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - (2.1) เป้าหมาย
 - (2.1.1) ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง
 - (2.1.2) ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง
 - (2.1.3) สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (3) หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
 - (3.1) เป้าหมาย
 - (3.1.1) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับต้นของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข
 - (3.1.2) ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- (4) หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน
 - (4.1) เป้าหมาย
 - (4.1.1) การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้
 - (4.1.2) ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง

สถานะของแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง (พ.ศ. 2567 – 2570) เป็นแผนที่ถูกจัดไว้ในระดับที่ 3 ซึ่งแผนปฏิบัติการฯ จัดทำเพื่อเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินงานของภาคส่วนต่าง ๆ ในแต่ละบริบท เพื่อสร้างความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมของสตรีในการสร้างสังคมที่มีสันติภาพและความมั่นคง และสนับสนุนให้การขับเคลื่อนวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง (UNHCR 1325) เกิดผลในทาง

ปฏิบัติ ซึ่งโดยเนื้อหาของแผนปฏิบัติการฯ มีความสอดคล้องกับแผนที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่เป็นแผนที่อยู่ในระดับเดียวกัน และครอบคลุมการปฏิบัติของหลายหน่วยงาน ดังนี้

1) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสตรี (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสตรี เป้าหมายของแผน “สังคมมีเจตคติ ความคิดความเชื่อ และการปฏิบัติที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมสถานสตรีและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างหญิงและชาย ทำให้สตรีสามารถเข้าถึงโอกาสการพัฒนาและสะสมทุนมนุษย์ของตนเอง ได้รับการเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ถูกกระทำการรุนแรงในทุกรูปแบบ โดยที่สังคมลดอคติและภาพเหมารวมทางเพศที่ไม่เป็นธรรมต่อสตรีและเด็กหญิง รวมทั้งพร้อมรับบทบาทการนำและการมีส่วนร่วมในระดับตัดสินใจของสตรี ตลอดจนกลไกการพัฒนาสตรีมีความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสตรีได้อย่างยั่งยืน”

(1) เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ 6 เสาหลัก ดังนี้

เสาหลักที่ 1 การพัฒนาทุนมนุษย์ของสตรี

เสาหลักที่ 2 การจัดความรุนแรงต่อสตรีให้หมดไปหรือลดลง

เสาหลักที่ 3 การมีส่วนร่วมของสตรีในระดับการตัดสินใจ

เสาหลักที่ 4 การสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม ระบบความคิด ความเชื่อของสังคมให้เอื้อต่อความเสมอภาคระหว่างเพศ

เสาหลักที่ 5 การจัดทำเครื่องมือบริหารจัดการเพื่อเสริมพลังสตรีและส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ

เสาหลักที่ 6 การพัฒนาสมรรถนะหลัก (Core competency) ของกลไกพัฒนาสตรี

2) แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 – 2570)

เป้าหมาย : “การละเมิดสิทธิมนุษยชนลดลงทุกด้านและทุกกลุ่ม”

(1) แผนสิทธิมนุษยชนรายด้าน

(1.1) แผนสิทธิมนุษยชนด้านการเมืองการปกครอง

วัตถุประสงค์ เพื่อพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชน การแสดงออกที่ไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย กระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่กระทบต่อสิทธิชุมชน ที่อยู่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่ง และเสริมสร้างการเข้าถึงบริการของภาครัฐอย่างเท่าเทียมในทุกด้าน

(1.2) แผนสิทธิมนุษยชนด้านการบริหารการยุติธรรม

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาค ปกป้องคุ้มครองสิทธิประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ สอดคล้องมาตรฐานสากล

(1.3) แผนสิทธิมนุษยชนด้านสาธารณสุข

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นได้อย่างเท่าเทียมกัน

(1.4) แผนสิทธิมนุษยชนด้านการศึกษา

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพในทุกระดับการศึกษา

(2) แผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่ม

(2.1) แผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่มผู้เสียหาย และเหยื่อในกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์ ประชาชนที่ตกเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีอาญา ได้รับการช่วยเหลืออย่างเท่าเทียม เป็นธรรมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งประชาชนที่ตกเป็นเหยื่อในคดีอาญาได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างสะดวก ทัวถึง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(2.2) แผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่มเด็กและสตรี

วัตถุประสงค์ เพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กและสตรีจากการถูกละเมิดสิทธิ ส่งเสริมให้เข้าถึงบริการของภาครัฐอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม

(2.3) แผนสิทธิมนุษยชนรายกลุ่มนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

วัตถุประสงค์ เพื่อปกป้องคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจากการถูกละเมิดสิทธิ

3) แผนปฏิบัติการของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2566 - 2570)

(1) เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการ

(1.1) ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

(1.1) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานภาครัฐ

(2) กลยุทธ์ภายใต้แผนปฏิบัติการ

(2.1) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ 1 การพัฒนาตามศักยภาพพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งควบคู่กับการยกระดับเศรษฐกิจของพื้นที่ให้เติบโตเพื่อเป็นฐานรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์

1) การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างความเข้มแข็งระดับครัวเรือน ชุมชน หมู่บ้าน และตำบล

2) การพัฒนาเศรษฐกิจระดับอนุภูมิภาค 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

3) การพัฒนาทางสังคม

4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

5) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2.2) แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ 2 การพัฒนาเสริมความมั่นคงเพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ร่วมกันในวิถีพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

1) การเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมให้มีความเข้มแข็ง

2) การอำนวยความสะดวกและสร้างความเท่าเทียมในสังคม

3) การเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ

4) การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม

5) การสร้างความเข้าใจประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และนานาชาติ

6) การพัฒนาการบริหารราชการและการให้บริการของรัฐ

4) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ (พ.ศ. 2566 – 2570)

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย และความสงบสันติโดยปราศจากเงื่อนไขที่เอื้อต่อการใช้ความรุนแรงจากทุกฝ่ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
- 2) เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้ให้เป็นวาระแห่งชาติภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้มีความต่อเนื่อง และเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนใต้บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 3) เพื่อพัฒนาการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการเยียวยาให้เป็นธรรม ทัวทั้ง และจัดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรม รวมทั้งลดความหวาดระแวงทุกรูปแบบและฟื้นคืนความไว้วางใจต่อกัน โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน
- 4) เพื่อยกระดับการพัฒนาให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง
- 5) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เกื้อหนุนต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 6) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- (1) แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 1 พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวอย่างยั่งยืน
 - (1.1) เป้าหมาย
 - (1.1.1) คนไทยทุกวัยได้รับโอกาสและการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่
 - (1.1.2) ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้
- (2) แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 2 สร้างโอกาสและยกระดับการคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย
 - (2.1) เป้าหมาย ประชาชนทุกช่วงวัยได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
- (3) แผนปฏิบัติราชการ เรื่องที่ 3 พัฒนาทุนทางสังคม สร้างการมีส่วนร่วม เสริมเศรษฐกิจฐานรากสู่การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
 - (3.1) เป้าหมาย องค์กรเครือข่ายมีความเข้มแข็งและร่วมเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2568 - 2570

1. ทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมาและกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ

แผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2568 - 2570 จัดทำขึ้นโดยกระบวนการศึกษาทบทวนมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2560 - 2564 และสำรวจประสบการณ์การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Women, Peace and Security (WPS) National Action Plan (NAP) ของต่างประเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสตรี สันติภาพและความมั่นคง นอกจากนี้ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2565 ถึง มกราคม พ.ศ. 2566 และได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย ภาคประชาสังคม เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง และนักวิชาการ หญิง 10 คน ชาย 6 คน รวม 16 คน และการสนทนากลุ่มย่อย 3 ครั้ง กับเจ้าหน้าที่ 16 คนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น ตาก บัตตานี ยะลา และนราธิวาส และจัดเวทีระดมความคิดเห็น 3 ครั้ง กับ เจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และนักวิชาการ ในจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมจำนวนผู้เข้าร่วมประมาณ 90 คน

จากการทบทวนการดำเนินงานของ “มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง” พ.ศ. 2560 - 2564 ซึ่งนับเป็นระยะที่ 1 ที่ได้มีการนำวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ พบว่ามาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ มีจุดเน้นเชิงประเด็นและพื้นที่อยู่ที่ปัญหาความไม่สงบ โดยเฉพาะกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ความสำคัญด้านการพัฒนาศักยภาพของสตรี และการเพิ่มสัดส่วนของสตรีในตำแหน่งที่มีอำนาจตัดสินใจในการมีส่วนร่วมกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง มาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ มีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดกลไกระดับพื้นที่และความตื่นตัวต่อวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง โดยมีกลไกระดับพื้นที่ที่สำคัญ ได้แก่ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศป.ดส.) จัดตั้งขึ้นภายใต้ ศอ.บต. ภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ศป.ดส. เป็นการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของภาครัฐและภาคประชาสังคมที่ทำงานในประเด็นด้านเด็กและสตรีในพื้นที่ ทำให้มีต้นทุนด้านความร่วมมือและกำลังความคิดจากบุคลากรที่มีประสบการณ์ในเชิงประเด็นและเข้าถึงชุมชนในพื้นที่อย่างแท้จริง ที่ผ่านมากิจกรรมยังเติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไปด้วยข้อจำกัดในงานบริหารเพราะมีเจ้าหน้าที่ประจำเพียงหนึ่งคน และมีงบประมาณจำกัดเนื่องจากยังไม่มีแผนงบประมาณที่จะสนับสนุนการดำเนินงาน ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงโครงสร้างโดยทาง ศอ.บต. ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการ ศป.ดส. ขึ้นเพื่อทำงานประจำ และได้รับงบประมาณจากองค์กรระหว่างประเทศผ่านองค์กรภาคประชาสังคมที่เป็นเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผลักดันมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ ทำให้เกิดความพยายามนำวาระสตรี

สันติภาพและความมั่นคง มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานของ ศป.ดส. เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นในพื้นที่

เมื่อพิจารณาด้านการประเมินความก้าวหน้า มาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ ไม่ได้ระบุค่าเป้าหมายรายปีว่าเมื่อใด/สัดส่วนเท่าใดจะบรรลุเป้าหมายที่ต้องการเมื่อสิ้นสุดวาระของมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ นอกจากนี้ยังขาดหน่วยงานหลักที่จะรับผิดชอบดำเนินการตามแผนงานแบบเฉพาะเจาะจง หรือมีหน่วยงานสนับสนุนรับผิดชอบร่วมกันอย่างไรบ้าง ทำให้ส่งผลต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ที่สะท้อนความก้าวหน้าของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) นับเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนและจัดทำรายงานเพื่อรายงานต่อองค์การสหประชาชาติผ่านกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่ง สค. ได้ประสานขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานโครงการและกิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินการ ส่งข้อมูลให้ สค. เมื่อ พ.ศ. 2563 ประกอบด้วย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเมื่อ พ.ศ. 2564 ประกอบด้วย กระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สภาความมั่นคง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม กอ.รมน. ภาค 4 ส่วนหน้า ทำให้ขาดข้อมูลหลายส่วนที่จะสะท้อนให้เห็นความก้าวหน้าด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคงของประเทศ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐบางแห่งมิได้รายงานข้อมูลการดำเนินงาน เพราะเข้าใจว่ามาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ นี้เกี่ยวข้องกับเฉพาะงานแก้ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเข้าใจว่าอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ายังขาดความเข้าใจร่วมที่มีต่อวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง และเนื่องจากยังมีช่องว่างในการสื่อสารทำให้ไม่พบว่ามีกรรายงานข้อมูลของหน่วยงานภายใต้กำกับของ พม. และภาคประชาสังคม ที่เป็นหน่วยงานหลักตามที่ระบุไว้ในมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2567 - 2570 ฉบับนี้ จึงได้มีการจัดทำตัวชี้วัดร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากภาคประชาสังคมและภาครัฐ อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อระบุหน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินการและรายงานผลตัวชี้วัดเพื่อติดตามความก้าวหน้าของแต่ละผลลัพธ์ซึ่งเชื่อมโยงไปกับแต่ละเสาหลักของ Women, Peace and Security (WPS) ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วม (Participation) 2. การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ (Protection) 3. การป้องกัน (Prevention) 4. การฟื้นฟูเยียวยา (Relief and recovery)

2. วาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง (Women, Peace and Security Agenda)

เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2543 คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council: UNSC) รับรองข้อมติที่ 1325 (ค.ศ. 2000) เกี่ยวกับสตรี สันติภาพ และความมั่นคง (Women, Peace and Security: WPS) ซึ่งการรับรองข้อมติดังกล่าวนั้นย้ำถึงผลกระทบของสงครามหรือความขัดแย้งที่

มีต่อสตรี และความสำคัญของการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเท่าเทียมของสตรีในการแก้ไขความขัดแย้ง การสร้างสันติภาพ การรักษาสันติภาพ การรับมือวิกฤติด้านมนุษยธรรม และการฟื้นฟูหลังความขัดแย้ง การรับรองข้อมติ UNSC ที่ 1325 (ค.ศ. 2000) จึงมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และเป็นจุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนวาระ WPS ของสหประชาชาติ ตลอดระยะเวลาที่ล่วงเลยมาสองทศวรรษคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้รับรองข้อมติเกี่ยวกับ WPS เพิ่มเติมอีก โดยแต่ละข้อมติจะกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกได้ใส่ใจประเด็นต่างๆ ตามพลวัตสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่เปลี่ยนไป¹ วาระ WPS ของสหประชาชาติ สามารถแบ่งเป็น 4 เสาหลัก ดังนี้

(1) การมีส่วนร่วม (Participation) ครอบคลุมการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมและบทบาทของสตรีให้มีอำนาจตัดสินใจอย่างมีความหมายและมีนัยสำคัญในการป้องกันความขัดแย้ง การสร้างสันติภาพ และความมั่นคงในกระบวนการสันติภาพ กระบวนการแก้ไขปัญหาความตึงเครียดทางสังคมในประเด็นต่าง ๆ ในทุกระดับ รวมทั้งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของหุ้นส่วนความร่วมมือและการทำงานร่วมกันกับองค์กรระดับชาติ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรเครือข่ายด้านการคุ้มครองสิทธิสตรี

(2) การป้องกัน (Prevention) ครอบคลุมการทำให้ประเด็นด้านเพศภาวะกลายเป็นกระแสหลักในกิจกรรมและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความขัดแย้ง (Conflict prevention) การรักษาสันติภาพ (Peacekeeping) และการส่งเสริมสันติภาพ (Peacebuilding) โดยการสร้างกลไกการเตือนภัยล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพและสถาบันที่ให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องเพศภาวะ รวมทั้งการเสริมสร้างมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศต่อสตรีและเด็กหญิง รวมทั้งกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ

(3) การคุ้มครอง (Protection) ครอบคลุมการเพิ่มและขยายมาตรการต่าง ๆ เพื่อรับรองความปลอดภัย บุรณภาพทางกายและจิตใจ สุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ สุขภาพ อิสรภาพทางเศรษฐกิจ และศักดิ์ศรีของสตรีและเด็กหญิง การเคารพและรับรองการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของสตรีและเด็กหญิงอย่างเต็มที่ และการทำให้ประเด็นด้านเพศภาวะกลายเป็นกระแสหลักในปฏิบัติการรักษาสันติภาพทั้งในระหว่างความขัดแย้งและภายหลังความขัดแย้ง

(4) การเยียวยาและฟื้นฟู (Relief and recovery) ครอบคลุมการอำนวยความสะดวกให้สตรีสามารถเข้าถึงกลไกความช่วยเหลือและการจัดสรรบริการต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเฉพาะของสตรีและเด็กหญิงและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในกระบวนการเยียวยาและฟื้นฟู รวมทั้งการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านหลังสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนและเหตุการณ์ความรุนแรงเพื่อไม่ให้เกิดสถานการณ์ที่สร้างบาดแผลให้กับประชาชนและสังคมซ้ำขึ้นอีก

อย่างไรก็ตามในช่วงสองทศวรรษแรกของการใช้ข้อมติ UNSC เกี่ยวกับวาระ WPS ในระดับระหว่างประเทศมักจะให้ความสำคัญกับการดำเนินการในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความขัดแย้งทางอาวุธ (armed conflict) ในหลายประเทศ จึงทำให้ความเข้าใจว่าวาระ WPS มีข้อจำกัดอยู่เฉพาะในบริบทของสงครามและ

¹ แต่ละข้อมติมีจุดเน้นต่างกันไป โดยสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <https://www.un.org/shestandsforspeace/content/united-nations-security-council-resolutions-women-peace-and-security>

ความขัดแย้งทางการเมืองและการใช้อาวุธ แต่ในความเป็นจริงแล้วในระยะต่อมา โดยเฉพาะช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเด็นปัญหาความท้าทายด้านความมั่นคงและสันติภาพมีขอบเขตกว้างขวางและมีความซับซ้อนมากขึ้นและครอบคลุมหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (โควิด-19) เป็นตัวอย่างชัดเจนที่ทำให้เห็นว่าผลกระทบของโควิด-19 ไม่ได้จำกัดอยู่ในด้านสาธารณสุข สังคมและเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่ได้มีผลต่อกระทบความมั่นคงและสันติภาพอย่างชัดเจนทั้งภายในประเทศและระดับระหว่างประเทศโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเปราะบางและอ่อนไหวต่อความขัดแย้ง ดังนั้นในระยะหลังประเด็นเรื่องสตรี สันติภาพ และความมั่นคง จึงได้ถูกนำมาใช้ในบริบทอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและสันติภาพซึ่งมีได้มีข้อจำกัดอยู่เพียงประเด็นเรื่องความขัดแย้งทางอาวุธและสงครามเพียงเท่านั้น

ในบริบทของภูมิภาคอาเซียนโดยเฉพาะในช่วง 6-7 ปีที่ผ่านมา วาระ WPS ได้ถูกมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาประเด็นที่มีความท้าทายต่อความมั่นคงในมิติใหม่ๆ (Non-traditional security challenges) เช่น ภัยพิบัติ (Disaster) และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate change) การพลัดถิ่น (Displacement) เนื่องจากไม่มั่นคงปลอดภัย แนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง (Radicalization and extremism) ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) การค้ามนุษย์ (Human Trafficking) โดยเฉพาะเด็กและสตรี วาระ WPS จึงมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยส่งเสริมมุมมองใหม่ ๆ ในการจัดการและแก้ไขปัญหาประเด็นทางด้านสันติภาพและความมั่นคงแบบดั้งเดิมที่เกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองและการใช้อาวุธ (Traditional security issues) และปัญหาด้านสันติภาพและความมั่นคงในมิติใหม่ (Non-traditional security issues) ในฐานะที่ วาระ WPS นำมุมมองประเด็นเพศภาวะ (Gender) และบทบาทของสตรีในการเข้ามามีส่วนร่วมในป้องกันและแก้ปัญหาความขัดแย้งและความมั่นคงในมิติที่หลากหลายยิ่งขึ้น เช่น เครื่องมือสำหรับการส่งเสริม ความยุติธรรมทางเพศภาวะ (Gender justice) รวมทั้งเสริมสร้างสันติภาพตามบริบทของแต่ละประเทศ โดยคำนึงว่าภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อสันติภาพและความมั่นคงที่ทุกประเทศกำลังเผชิญในปัจจุบันมิได้จำกัดอยู่เพียงความขัดแย้งทางอาวุธจากการสู้รบเท่านั้น ประเทศต่าง ๆ ที่ไม่ได้มีสถานการณ์ความขัดแย้งทางอาวุธก็สามารถใช้ประโยชน์จากวาระ WPS มากยิ่งขึ้น

หนึ่งในภูมิภาคอาเซียนแต่ละประเทศต่างมีปัญหาความท้าทายที่มีลักษณะเฉพาะ ประเด็นสำคัญในการขับเคลื่อนวาระ WPS คือ การเสริมสร้างสันติภาพด้วยการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและการส่งเสริมบทบาทของสตรีซึ่งเป็นประชากรจำนวนประมาณครึ่งหนึ่งของโลก ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อนวาระ WPS จึงเป็นประโยชน์แม้ในประเทศที่ไม่มีสถานการณ์ ความขัดแย้งทางอาวุธ รวมทั้งประเทศไทย ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกคนเป็นพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อความสำเร็จของการขับเคลื่อนวาระ WPS ในแต่ละประเทศ

วาระ WPS ของสหประชาชาติมีความสอดคล้องและส่งเสริมการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศในระดับสากลและกรอบแนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทั้งอาเซียนและประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการนำนโยบายระหว่างประเทศมาปรับใช้ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เช่น ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรี พ.ศ. 2538 (Beijing

Declaration and Platform for Action 1995) อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุก รูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: CEDAW) ซึ่งไทยเป็นประเทศแรกๆ ในเอเชียที่เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2528 และพิธีสารเลือกรับของ อนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2543 และไทยได้ถอนข้อสงวนข้อ 16 ของอนุสัญญาฯ เกี่ยวกับการคุ้มครอง สิทธิสภาพทางครอบครัวและการสมรสที่เท่าเทียมกันระหว่างสตรีกับบุรุษ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2555 และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป้าหมายที่ 5 (บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ) และเป้าหมายที่ 16 (ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขที่เอื้อต่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และทุกคนสามารถเข้าถึงในทุกระดับ) และเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมวาระ WPS ภายใต้กรอบสมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ตามแถลงการณ์ร่วมด้านการส่งเสริมสตรี สันติภาพ และความมั่นคงในอาเซียน (Joint Statement on Promoting Women, Peace, and Security in ASEAN) ที่รับรองโดยผู้นำอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 31 เมื่อปี 2560 และต่อมาได้มีการพัฒนามาเป็น **แผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยสตรี สันติภาพ และความมั่นคงในอาเซียน** (ASEAN Regional Plan of Action on Women Peace and Security) ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกและได้ให้การ รับรองแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคอาเซียน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินนโยบายที่สอดคล้องกับ การขับเคลื่อนวาระ WPS ของสหประชาชาติและ บรรทัดฐานและมาตรฐานระหว่างประเทศ (international norms and standard) และมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทของภูมิภาคอาเซียนและประเทศสมาชิก รวมทั้ง ชี้นำประเด็นที่เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ (Priority) และการจัดการแก้ปัญหาประเด็นความท้าทายด้าน ความมั่นคงและสันติภาพในมิติดั้งเดิมและมิติใหม่ (Traditional and non-traditional security challenges) อย่างเป็นรูปธรรม แผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคนี้ได้รับการรับรองโดยผู้นำอาเซียน ทั้ง 10 ประเทศ ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 41 ที่ประเทศกัมพูชาเมื่อปี 2565² และได้มีการอ้างอิงบทบาทที่สำคัญของ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ASEAN Inter-Governmental Commission on Human Rights (AICHR) สถาบันอาเซียนเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์ (ASEAN Institute for Peace and Reconciliation: ASEAN-IPR) และทำเนียบสตรีอาเซียนเพื่อสันติภาพ (The ASEAN Women for Peace Registry - AWPR) ซึ่งมีการกิจส่งเสริมบทบาทสตรีเพื่อส่งเสริมกระบวนการสันติภาพ ก่อตั้งขึ้น ภายใต้ ASEAN-IPR โดยมีวัตถุประสงค์ในการผลักดันวาระ WPS ในภูมิภาคอาเซียน ภายใต้แผนปฏิบัติการ ระดับภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยสตรี สันติภาพ และความมั่นคง ซึ่งผู้แทนไทยใน AWPR ได้ผลักดันการแก้ปัญหา ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบต่อการสร้างสันติภาพ ขณะเดียวกันได้พยายามส่งเสริมให้สตรีเป็นหนึ่งใน ผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจที่เข้มแข็งเพื่อการสร้างสันติภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน

² ASEAN, ASEAN Regional Plan of Action on Women, Peace and Security adopted at the ASEAN Summit in November 2023 available at <https://wps.asean.org/news/asean-member-states-and-partners-reaffirm-commitments-to-implement-the-regional-plan-of-action-on-women-peace-and-security-at-high-level-dialogue-hosted-by-indonesia/>

3. การส่งเสริมสิทธิสตรีในประเทศไทย

สาระสำคัญของวาระ WPS คือ การสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีความเสมอภาคระหว่างเพศ เพราะความเสมอภาคระหว่างเพศเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสันติภาพ ที่ผ่านมา ไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ โดยมีกรอบกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. กรอบกฎหมายและนโยบายการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ เช่น พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 และการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานภาพสตรีแห่งชาติ (กยส.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

2. กฎหมายและนโยบายที่ครอบคลุมถึงการสนับสนุนสิทธิและโอกาสทางเศรษฐกิจของสตรี เช่น พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว 8 แห่งทั่วประเทศ โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) การจัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งเป็นการเสริมพลังทางเศรษฐกิจแก่สตรี รวมถึงที่แก้ไขเพิ่มเติมที่คุ้มครองค่าจ้างที่เท่าเทียมสำหรับปริมาณงานที่เท่ากัน (Equal pay for equal work)

3. กฎหมายและนโยบายที่ครอบคลุมถึงการส่งเสริมสิทธิและอนามัยเจริญพันธุ์ของสตรี เช่น นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยเจริญพันธุ์แห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559

4. กฎหมายและนโยบายที่ครอบคลุมถึงการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรี เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราและการล่วงละเมิดทางเพศ ระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2565-2570) นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2563 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคุกคามหรือล่วงละเมิดทางเพศในการทำงานอีกด้วย

ในระดับนานาชาติ ประเทศไทยเป็นผู้ผลักดันการรับรองให้ข้อกำหนดกรุงเทพฯ (Bangkok Rules) หรือข้อกำหนดของสหประชาชาติสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders) เป็นที่ยอมรับสากล ซึ่งที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (United Nations General Assembly: UNGA) สมัยที่ 65 ได้รับรองร่างข้อมติดังกล่าวโดยฉันทามติเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2553

4. มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2566 - 2567

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เป็นหน่วยงานหลักในการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ กลไกในการส่งเสริม พัฒนา คุ้มครอง พิทักษ์สิทธิ และสร้างความเข้มแข็งสตรี ขับเคลื่อนข้อตกลง พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ ที่ผ่านมา สค. ขับเคลื่อนวาระ WPS ผ่าน “มาตรการและแนวทาง

ปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2566-2567” ที่มีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการมิติเพศภาวะเข้าสู่นโยบายด้านสันติภาพและความมั่นคง การขจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในสถานการณ์ความไม่สงบ รวมทั้งเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการแก้ไขปัญหาด้วยมาตรการและแนวปฏิบัติ 5 มาตรการ ได้แก่ (1) การป้องกัน (Prevention) (2) การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและการฟื้นฟูเยียวยา (Protection and Recovery) (3) การพัฒนาศักยภาพ (Capacity building) (4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสตรี (Empowerment and participation) และ (5) การส่งเสริมให้มีกลไกและการขับเคลื่อน (Mechanism and implementation) ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อมติ UNSC ที่ 1325 (ค.ศ. 2000)

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้พัฒนาจัดตั้งกลไก **“คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง”** มีอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นประธาน ซึ่งเป็นกลไกระดับชาติ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อมติ UNSC ที่ 1325 (ค.ศ. 2000) และมีบทบาทในการกำหนดแนวทางนโยบายและส่งเสริมคุ้มครองช่วยเหลือสตรีที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง มีการติดตาม ส่งเสริม และบูรณาการในกระบวนการสันติภาพ

ในระดับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศป.ดส.) เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2562 โดยคณะกรรมการ ศป.ดส. ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐและภาคประชาสังคม โดย ศค. สนับสนุนการทำงานของ ศป.ดส. ร่วมกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ในการผลักดันมาตรการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามวาระเด็กและสตรี 7 ประการ ได้แก่ (1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการเยียวยา (2) ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี (3) เด็กและสตรีกับสันติภาพและความมั่นคง (4) สุขภาวะของเด็กและสตรี (5) การเข้าถึงการบริการภาครัฐของเด็กและสตรี (6) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทุกระดับ และ (7) การยอมรับและความเสมอภาคระหว่างเพศ

5. แผนปฏิบัติการระดับชาติ (National Action Plan: NAP)

สหประชาชาติสนับสนุนให้รัฐสมาชิกจัดทำ **“แผนปฏิบัติการระดับชาติ” (National Action Plan: NAP)** เพื่อวางข้อกำหนด แนวทางดำเนินงานของภาคส่วนต่าง ๆ ในแต่ละบริบท เพื่อสร้างความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมของสตรีในการสร้างสังคมที่มีสันติภาพและความมั่นคง และสนับสนุนการขับเคลื่อนวาระ WPS ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ปัจจุบันมีมากกว่า 100 ประเทศ ที่ได้จัดทำ NAP แล้ว

สำหรับประเทศไทย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงมีดำริในการจัดทำ**แผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2567-2570** ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อยอดจาก **“มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง”** โดยมีกระบวนการรับฟังในช่วงเดือนสิงหาคม 2565 - มกราคม 2566 รวมทั้งมีการสำรวจแนวโน้ม สถานการณ์และสภาพปัญหาความท้าทายต่าง ๆ ด้าน WPS ในประเทศ โดยมีพัฒนาการที่สำคัญในการยกระดับจากมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ เป็นแผนปฏิบัติการฯ คือ การขยาย

เจตนารมณ์การส่งเสริมวาระ WPS ของมาตรการและแนวทางปฏิบัติฯ ให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ มิใช่จำกัดอยู่เพียงเฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น เนื่องจากภัยคุกคามความมั่นคงและสิทธิมนุษยชนของสตรีมีรูปแบบที่หลากหลาย ขึ้นกับบริบทของแต่ละพื้นที่ รวมทั้ง มีการขยายค่านิยมของความมั่นคงให้ครอบคลุมความมั่นคงของมนุษย์และภัยคุกคามรูปแบบใหม่

6. พัฒนาการกระบวนการทัศน์ด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง สู่อำนาจปฏิบัติสะท้อนให้เห็นว่าในระยะแรกๆ ที่เริ่มมีการขับเคลื่อนวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงนั้นยังมีความเข้าใจในระดับและแง่มุมที่แตกต่างกันไป บางส่วนมองว่าวาระนี้ให้ความสนใจแต่เพียงปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะใน “มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง” กล่าวถึงกระบวนการสันติภาพไว้ในหลายจุด รวมทั้งตีความคำว่า “ความขัดแย้ง” ไว้อย่างจำกัดว่าจะต้องมีเหตุการณ์ความรุนแรงถึงชีวิตที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต่อมาในที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2565 ได้มีความเห็นว่าควรที่จะขยายเจตนารมณ์ของมาตรการและแนวปฏิบัติฯ ให้กว้างไปกว่าการส่งเสริมวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น แต่ต้องการให้สามารถนำไปสร้างความมั่นคงและความเสมอภาคระหว่างเพศให้กับสตรีในทุกภูมิภาคของประเทศ เพราะภัยคุกคามความมั่นคงและสิทธิมนุษยชนของสตรีนั้นมีรูปแบบที่หลากหลายขึ้นกับบริบทของแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันไป โดยมอง **ความขัดแย้ง** เป็นธรรมชาติส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ทางสังคม นิยาม **สันติภาพ** จากกรอบคิดเรื่อง “การป้องกันความขัดแย้งและความรุนแรง” และ “ความสมานฉันท์ทางสังคม (Social Cohesion)” ส่วน **ความมั่นคง** จะใช้กรอบคิดเรื่อง “ความมั่นคงของมนุษย์ที่ยั่งยืน” และสตรีที่ไม่ใช่แค่เหยื่อของความขัดแย้งและความรุนแรงแต่เป็นทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นต้องส่งเสริม “การมีส่วนร่วมและศักยภาพของสตรี” ในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงของมนุษย์

6.1 ความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ทางสังคมและความรุนแรงนั้นสามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงได้ (Violent Conflict Prevention)

ความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่ดีได้หากได้รับการรับมือและการจัดการอย่างมีทักษะและสร้างสรรค์ ความขัดแย้งมีอยู่ในทุกความสัมพันธ์ของสังคมในทุกระดับนับจากระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม ความขัดแย้งนั้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะมนุษย์มีความต้องการและมีโลกทัศน์ต่างกัน เมื่อปฏิสัมพันธ์กันย่อมเกิดการกระทบกระทั่งเพราะความต้องการและเป้าหมายที่แตกต่างของบุคคล จึงมีโอกาที่จะกลายเป็นอุปสรรคของอีกฝ่าย การมีท่าทีไม่ปฏิเสธหรือผลักไสความขัดแย้งและไม่มองอีกฝ่ายเป็นศัตรูจะเป็นโอกาสที่ทำให้เกิดความร่วมมือและแก้ไขปัญหาร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการขยายตัวของความขัดแย้งไม่ให้กลายเป็นความรุนแรง ซึ่งความรุนแรงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงและป้องกันได้ หากความขัดแย้งได้รับการจัดการอย่างมีความร่วมมือ เหมาะสม สร้างสรรค์ และยุติธรรม

6.2 สันติภาพและความสมานฉันท์ทางสังคมที่จะรับมือปัญหาความขัดแย้ง (Peace and Social Cohesion)

สันติภาพในที่นี้มีความหมายที่กว้างขึ้นมากกว่ากระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่หมายถึงสภาวะที่สังคมปลอดภัยจากความรุนแรงโดยตรงที่ก่อให้เกิดความเสียหายเชิงกายภาพ สมาชิกของสังคมมีอิสรภาพจากความกลัวว่าจะมีภัยอันตราย รวมถึงสภาวะที่สังคมมีความเป็นธรรมทางโครงสร้าง และมีวัฒนธรรมการจัดการความขัดแย้ง ความตึงเครียดทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทั้งในระดับชุมชน และสังคมอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ซึ่งหัวใจหลักของการสร้างสันติภาพคือการป้องกันไม่ให้ความขัดแย้งขยายไปเป็นความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ การป้องกันความรุนแรงที่เกิดกับสตรีไม่ให้เกิดซ้ำและได้รับความเยียวยาฟื้นฟูที่เป็นธรรม และสร้างสังคมที่สตรีสามารถมีส่วนร่วมใช้ศักยภาพในการจัดการความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

6.3 ความมั่นคงของมนุษย์ที่ยั่งยืนและความพร้อมรับวิกฤต (Sustainable Human Security and Resilience)

พลวัตทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันส่งผลต่อความมั่นคง ความปลอดภัย และการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ท่ามกลางความหลากหลายและความตึงเครียดทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ รูปแบบภัยคุกคามและความตึงเครียดทางสังคมที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันนั้นมีความหลากหลายทั้งเกิดจากธรรมชาติและการทำงานของมนุษย์ การขยายกรอบแนวคิดเรื่องความมั่นคงไปสู่ประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม (Non-traditional security)³ ไม่ว่าจะเป็น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด – 19) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ จึงเป็นจุดเน้นที่สำคัญของวาระ WPS จากมุมมองของสตรีจะช่วยให้เห็นความซับซ้อนของปัญหาและเห็นศักยภาพของสตรีในการร่วมสร้างความมั่นคงของมนุษย์และสังคม

6.4 การมีส่วนร่วมและการมีอำนาจในการตัดสินใจของสตรี (Women's Participation and Agency)

สตรีจะมีความมั่นคงในชีวิตหรือไม่ขึ้นกับเหตุปัจจัยหลายประการที่มาจากทุกบริบทของสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม สตรีไม่เพียงแต่เป็นผู้ได้รับผลกระทบเท่านั้น หากในปัจจุบันพบว่าสตรีมีส่วนในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรมที่หลากหลายและส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ในชุมชน และสังคมอีกด้วย เมื่อชุมชนมีความขัดแย้งหรือมีปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ ในหลายพื้นที่พบว่าสตรีมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยบรรเทาทุกข์และสร้างสายสัมพันธ์ของชุมชน รวมทั้งเป็นปากเป็นเสียงเพื่อปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนอย่างเข้มแข็ง แต่บทบาทเหล่านี้ยังจำกัดในบางพื้นที่และบทบาทการปกป้องสิทธิยังถูกมองว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ทำให้สังคมเสียโอกาสในการนำทุนทางสังคมนี้มาใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ จึงจำเป็นที่กรอบแนวคิดสตรี สันติภาพและความมั่นคงนี้จะต้องคำนึงถึง

³ Caballero-Anthony, M. (ed.). 2016. An Introduction to Non-Traditional Security Studies – A Transnational Approach. Sage: London.

การสร้างศักยภาพและโอกาสให้สตรีได้มีส่วนร่วมอย่างมีความหมายในการออกแบบอนาคตและสังคมที่คำนึงถึงความต้องการของสตรีอย่างแท้จริงและยั่งยืน

7. สถานการณ์และสภาพปัญหาที่สำคัญ (Priority Areas)

จากการสำรวจสถานการณ์ปัจจุบันภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง รวมไปถึงการรับฟังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสตรีและเพศสภาวะด้านสันติภาพและความมั่นคงที่เป็นประเด็นเร่งด่วน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการจัดการปัญหาความขัดแย้งและวิกฤตในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ 2) ภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษย์รูปแบบใหม่ และความปลอดภัยของสตรีที่ทำงานในพื้นที่ความขัดแย้งด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา 3) เจ้าหน้าที่ทหารและทหารพรานหญิงในงานความมั่นคง 4) บทบาทของพนักงานสอบสวนหญิงและกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกระทำความรุนแรง และ 5) โอกาสทางเพศในสังคมที่ไม่ส่งเสริมผู้นำสตรีและเพิกเฉย-ซ้ำเติมผู้ถูกระทำความรุนแรงทางเพศ

7.1 การมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการจัดการปัญหาความขัดแย้งและวิกฤตในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ความสนใจในเรื่องสัดส่วนของสตรีในการมีส่วนร่วมในตำแหน่งที่มีอำนาจตัดสินใจในระดับนานาชาติมักมุ่งไปที่การมีส่วนร่วมของสตรีในทางการเมือง ซึ่งพบว่าสัดส่วนสตรีในรัฐสภาของประเทศไทยอยู่ในลำดับ 7 จาก 9 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้⁴ ในขณะที่การมีส่วนร่วมของสตรีในการเข้าไปมีบทบาทและอำนาจตัดสินใจการจัดการความขัดแย้งและกระบวนการพูดคุยสันติภาพยังไม่ได้เป็นที่สนใจมากนัก ทั้งที่เป็นภาพสะท้อนสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในท้องถิ่น เพราะกระบวนการดังกล่าวล้วนมีส่วนสำคัญในการกำหนดความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่ส่งผลต่อชีวิตของทุกคนรวมทั้งสตรีกลุ่มต่าง ๆ ด้วย เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่ทำกิน ปัญหาที่ดินและที่อยู่อาศัย ปัญหายาเสพติด ปัญหาความกดขี่ของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาความตึงเครียดระหว่างกลุ่มอัตลักษณ์ และปัญหาความรุนแรง ความไม่สงบ ฯลฯ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันและความมั่นคงของมนุษย์ จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการความขัดแย้งในทุกระดับ ต้องเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มอย่างมีความหมาย ควรกำหนดสัดส่วนการมีส่วนร่วมของสตรีที่ชัดเจนอย่างน้อยร้อยละ 30 - 50 เพื่อให้สตรีที่มีความต้องการที่หลากหลายจากกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้น ๆ ได้มีส่วนร่วมที่จะแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจกับสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อสตรีและชุมชนอย่างแท้จริง

⁴ ข้อมูลก่อนการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 จาก Monthly ranking of women in national parliaments (2023). Percentage of women in Parliament in ASEAN countries: Vietnam 30.3%, Singapore 29.1%, Philippines 27.3%, Lao PDR 22%, Indonesia 21.6%, Cambodia 20.8%, Thailand 16.6%, Malaysia 13.5% and Brunei 8.8%. Available at IPU's open data platform: <https://data.ipu.org/women-ranking?month=5&year=2023>

สังคมที่มีความมั่นคงของมนุษย์ที่ยั่งยืนคือสังคมที่มีศักยภาพในการตอบสนองต่อภัยคุกคามไม่ว่าจะเป็นแบบดั้งเดิมหรือแบบใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของกลุ่มคนที่หลากหลายอย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง กลไกของหน่วยงานรัฐและองค์กรภาคเอกชนที่เอื้ออำนวยการฟื้นฟู เยียวยาและคุ้มครองสิทธิสตรีควรขยายขอบเขตการทำงานให้สตรีผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งในระดับต่าง ๆ ได้เข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหาอันเนื่องมาจากการเข้าไปดำเนินกิจกรรมปกป้องสิทธิพลเมือง ชุมชนและสิทธิทางสิ่งแวดล้อม นักกิจกรรมทางสังคมและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เข้าไปทำงานในประเด็นความขัดแย้งในมิติและพื้นที่ต่าง ๆ ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือถูกคุกคามทางเพศ ถูกข่มขู่คุกคามรบกวนจิตใจ และการถูกฟ้องร้องดำเนินคดี เพื่อให้การคุ้มครอง เยียวยาและฟื้นฟู ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ถูกรังแกและได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง

7.2 ภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษย์รูปแบบใหม่ และความปลอดภัยของสตรีที่ทำงานในพื้นที่ความขัดแย้งด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาและการเมือง

ในปัจจุบันมีภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษย์รูปแบบใหม่ (New threats to human security) ภัยความมั่นคงอุบัติใหม่ (Newly emerging security issue) ที่เกิดจากวิกฤตการณ์ทั้งจากธรรมชาติและโรคระบาด สถานะความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน (Climate change) ทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติรวมถึง แหล่งน้ำ อากาศและที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งอาหารตามธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีภัยคุกคามอันเกิดจากเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ที่ปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้งและความไม่มั่นคง และการใช้เทคโนโลยีเพื่อล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งการใช้สื่อสังคมเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศและสร้างความเกลียดชังระหว่างกลุ่มอัตลักษณ์ (Hate speeches) ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลายเหล่านี้ส่งผลต่อความมั่นคงของมนุษย์มิติต่าง ๆ ทั้งความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสุขภาพ ความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงปลอดภัยส่วนบุคคล และความมั่นคงของชุมชน สตรีได้รับผลกระทบจากความมั่นคงรูปแบบใหม่นี้ไม่ต่างจากเพศชายในหลายด้านอันเกิดจากความคาดหวังทางวัฒนธรรมและบรรทัดฐานทางสังคมที่มีต่อบทบาทตามเพศสถานะให้สตรีต้องรับภาระและได้รับผลกระทบเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องขยายกรอบของวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงไปสู่การตอบสนองต่อภัยคุกคามความมั่นคงของมนุษย์ในรูปแบบใหม่ที่มีความเกี่ยวข้องและอาจนำมาซึ่งความแตกแยกและสถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงที่มีผลต่อสันติภาพและความมั่นคงภายในและระหว่างประเทศ

ดังนั้นประเด็นเรื่องสตรี สันติภาพและความมั่นคงในบริบทของประเทศไทยจึงมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นธรรมาภิบาล (governance) และบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการตัดสินใจทางนโยบายทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ในหลายพื้นที่ที่มีความขัดแย้งในประเด็นสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ พบว่ามีนักปกป้องสิทธิจำนวนหนึ่งที่ถูกจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการชุมนุมสาธารณะโดยสันติ การเข้าร่วมประชาพิจารณ์ การมีส่วนร่วมในการปกป้องผลประโยชน์สาธารณะและสิทธิของชุมชน ในประเทศไทยนอกจากความเสี่ยงต่อความรุนแรงทางกายภาพแล้ว สตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชนและสตรีนักกิจกรรมทางการเมืองและสังคมยังต้องเผชิญกับการถูกกลั่นแกล้ง การใส่ร้ายป้ายสีสร้างตราบาปและการคุกคามทางเพศ ในสังคมที่มีวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ทางอำนาจ

ระหว่างเพศที่ไม่เท่าเทียมทำให้สตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชนได้รับความอับอาย หวาดกลัวและบั่นทอนการยอมรับในการต่อสู้เพื่อรักษาสิทธิทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาพื้นที่ทางการเมืองภาคประชาชนและสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในทุกประเด็นปัญหาอย่างรอบด้าน จำเป็นจะต้องสร้างพื้นที่ปลอดภัยและความตระหนักรู้ของเจ้าหน้าที่รัฐ ธุรกิจเอกชน สื่อมวลชนและสาธารณชนเกี่ยวกับการทำงานของนักสิทธิมนุษยชนเพื่อปกป้องสิทธิชุมชนและสิทธิมนุษยชนตามกฎหมาย⁵

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของรัฐบาล และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) แสดงให้เห็นถึงความตระหนักต่อปัญหาการคุกคามนักสิทธิมนุษยชนและผู้ที่คัดค้านโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่กระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยได้ตั้งเป้าหมายการลดการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อต่อต้านการมีส่วนร่วมของสาธารณะ (Strategic Lawsuit Against Public Participation: SLAPPs) และป้องกันการดำเนินคดีต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชนสามารถใช้สิทธิได้ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

7.3 เจ้าหน้าที่ทหารและทหารพรานหญิงในงานความมั่นคง

ในระดับนานาชาติประเทศไทยเป็นสมาชิกในระบบกองกำลังเตรียมพร้อมของสหประชาชาติ (United Nations Standby Arrangement System: UNSAS) ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อสันติภาพ กองทัพบกไทยได้จัดส่งทหารหญิงเข้าร่วมปฏิบัติการรักษาสันติภาพตามกรอบขององค์การสหประชาชาติตั้งแต่ปี 2545 ถึง 2563 จำนวน 113 นาย ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ทางทหารและเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกในภารกิจต่าง ๆ เช่น การรวบรวมข้อมูลของผู้เสียหาย จากการถูกทารุณ การใช้ความรุนแรง และการถูกคุกคามทางเพศของสตรีและเด็กในพื้นที่ความขัดแย้งความรุนแรงในหลายประเทศ⁶ กองทัพบกไทยเห็นความสำคัญของบทบาทของสตรีในภารกิจประเภทกองกำลัง และศูนย์ปฏิบัติการสันติภาพได้จัดให้มีการอบรมให้ทหารหญิงและชายสามารถทำงานด้วยความอ่อนไหวต่อประเด็นทางเพศภาวะ การปฏิบัติภารกิจที่ต้องรับมือกับปัญหาที่มีมิติด้านเพศภาวะ เช่น ความขัดแย้งที่มีความรุนแรงทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศและการแสวงประโยชน์บนฐานความแตกต่างทางเพศ รวมทั้งพยายามที่จะเพิ่มจำนวนสตรีในกองกำลังให้ได้ตามมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ที่ 1325 ว่าด้วยเรื่องสตรี สันติภาพและความมั่นคง⁷

ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้หน่วยทหารพรานในกองทัพบกภาคที่ 4 มี จำนวน 9 กองบังคับการกรมทหารพราน คือ กรมทหารพรานที่ 41 – 49 และมีหน่วยทหารพรานจากกองทัพบกภาคอื่นอีก 3 หน่วย ปัจจุบันหน่วยทหารพรานที่ปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ จชต. มีจำนวน 12 กรมทหารพราน 172 กองร้อยทหารพราน

⁵ ข้อมูลเพิ่มเติม FIDH. (2021). ทรชนองอาจ: ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในแนวหน้าของการประท้วงเรียกร้องประชาธิปไตยของไทย สืบค้นจาก https://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport-thailande2021_th.pdf และ Voice Online. (2018). อย่าให้เรื่อง “ขมขื่น” ของนักสิทธิมนุษยชนหญิงกลายเป็น “เรื่องขบขัน” ของคุณ. สืบค้นจาก <https://voicetv.co.th/read/B1UvQ5o07>

⁶ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2563

⁷ IPDF. (2019). Thailand deploys peacekeeping forces. Available at <https://ipdefenseforum.com/thailand-deploys-peacekeeping-forces/>.

และ 9 กองบังคับหมวดทหารพรานหญิง⁸ ทหารพรานหญิงส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ที่สามารถพูดภาษามลายูถิ่นได้คล่อง ทำให้พูดคุยสร้างความเข้าใจกับคนในพื้นที่ได้ดี บทบาทที่โดดเด่นของทหารพรานหญิงคือการสร้างความไว้วางใจระหว่างกองทัพบกกับประชาชนในพื้นที่แม้ในพื้นที่ที่ทหารพรานเคยถูกปฏิเสธการเข้าถึง⁹ รวมทั้งได้รับการฝึกหลักสูตรพิเศษ เช่น การปฐมพยาบาล การทำคลอด และการช่วยเหลือผู้ป่วยในพื้นที่ห่างไกล¹⁰

7.4 บทบาทของพนักงานสอบสวนหญิงและกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ถูกระทำความรุนแรง

พนักงานสอบสวนมีบทบาทสำคัญต่อการรับแจ้งความกรณีความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ เพราะตระหนักถึงความเสียหายและความยุ่งยากที่หญิงผู้เสียหายจะต้องเผชิญเมื่อต้องเข้าไปสู่กระบวนการยุติธรรมที่ทำให้สตรีที่ถูกกระทำรู้สึกเปลืองตัวและสร้างความอับอายได้ ทำให้ต้องคิดไตร่ตรองก่อนจะเรียกร้องความเป็นธรรมให้ตนเอง¹¹ บรรทัดฐานทางเพศและวัฒนธรรมเข้มแข็งที่ปิดปากสตรี ส่งผลให้ความรุนแรงต่อสตรีไม่ว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ส่วนตัวกลายเป็นประเด็นปัญหาส่วนตัวของสตรี ยังถูกมองว่ามีใช้เรื่องที่ต้องมาพูดในที่สาธารณะ ในหลายกรณีสังคมรอบข้างกับโทษเหยื่อและกลับให้ความชอบธรรมแก่ผู้กระทำ¹² แม้จะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อให้การคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว¹³ แต่ก็พบว่ายังมีช่องโหว่โดยเฉพาะเจตนาารมณ์ในการรักษาสถาบันครอบครัวที่ยังคงมีอิทธิพลต่อทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม¹⁴

หน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานด้านการยุติความรุนแรงต่อสตรีต่างตระหนักถึงปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย และเห็นความสำคัญของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีบทบาทสำคัญเพราะเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้ถูกระทำความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ได้แก่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงและบุคคลที่แต่งตั้งโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการรายกรณี

⁸ กอ.รมน. ภาค 4 สน., 2564

⁹ Buranajaroenkij, Duanghathai. (2014). Changing gender roles under armed conflict conditions: Muslim women's roles in the public sphere in southern Thailand. *Proceedings of the Korea-ASEAN Cooperation Project (KACP) on Education and Exchange Program for Young Scholars in Women's Studies*. pp.128-137.

¹⁰ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2563). เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เรื่อง “บทบาททหารหญิงกับภารกิจด้านการทหาร”. กรุงเทพฯ: กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง.

¹¹ สมชาย ปรีชาศิลป์กุล (2558). *เพศวิถีในคำพิพากษา*. เชียงใหม่: คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

¹² Vachirachai, P. (2022). The mouth covering named rape culture and a struggle for gender justice on social media. *Journal of Human Rights and Peace Studies*, 8(1), 154–176.

¹³ สิทธิศักดิ์ วนะชกิจ (2562, 2 สิงหาคม). สิทธิสตรีภายใต้การคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายใหม่ พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_1605500

¹⁴ The Coverage Movement. (2566, 7 มีนาคม). พบ “ผู้หญิง” ถูกระทำความรุนแรงรายวัน กม. คุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวยังมีช่องโหว่. สืบค้นจาก <https://www.thecoverage.info/news/content/4644>

(Case manager)¹⁵ หากพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งสองประเภทนี้มีความเข้าใจในกฎหมาย กระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตระหนักถึงความอ่อนไหวที่ผู้ถูกระทำได้รับผลกระทบจากบรรทัดฐานทางเพศของสังคม และความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศก็จะทำให้ผู้ถูกระทำได้รับการคุ้มครองทั้งด้านจิตใจ ร่างกายและความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม¹⁶

ในปี พ.ศ. 2552 โรงเรียนนายตำรวจ เริ่มมีการรับนักเรียนนายร้อยตำรวจหญิงเข้าไปเรียนร่วมกับนายร้อยตำรวจชายเป็นครั้งแรกจากการผลักดันของหลายฝ่าย ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการมีพนักงานสอบสวนหญิง ที่นอกจากจะทำหน้าที่รับแจ้งความกรณีความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศแล้ว ยังมีหน้าที่ตรวจค้น ร่างกายผู้ต้องสงสัยหญิงและการดูแลการข่มขืนประทุ้งในวาระต่าง ๆ แต่มีการเปิดรับนายร้อยตำรวจหญิงเพียง 10 รุ่น (66-75) รุ่นละ 70 คน และยุติการรับสมัครเมื่อ พ.ศ. 2562¹⁷ ซึ่งได้รับการวิจารณ์ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติในการเป็นตำรวจ เพราะมีสตรีสนใจสมัครเป็นจำนวนมาก แต่รับเข้าศึกษาเพียงจำนวนน้อย และหากพิจารณาจำนวนสถานีตำรวจทั่วประเทศเกือบ 1,500 แห่ง¹⁸ พบว่าตำรวจชายขาดความอ่อนไหว เรื่องเพศภาวะ¹⁹ และยังขาดแคลนตำรวจหญิงที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะพนักงานสอบสวนด้านความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศและการช่วยเหลือเหยื่อการค้ามนุษย์ซึ่งมักได้รับความร่วมมือจากผู้ถูกระทำในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี²⁰

7.5 โอกติทางเพศในสังคมที่ไม่ส่งเสริมผู้นำสตรีและเพิกเฉย ข้ำเดิมผู้ถูกระทำความรุนแรงทางเพศ

อคติทางเพศในสังคมยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าสู่และทำงานการเมืองของผู้หญิง ในบางวัฒนธรรมยังเชื่อว่าผู้ชายเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางการเมืองมากกว่าผู้หญิง มองว่าความรับผิดชอบต่อการทำให้ครอบครัวสมบูรณ์และการดูแลกิจกรรมในครอบครัวนั้นยังเป็นหน้าที่หลักของผู้หญิง นักการเมืองหญิงมักถูกโจมตีจากผู้ไม่เห็นด้วยในประเด็นทางการเมืองด้วยเรื่องส่วนตัวและใช้ภาษาที่ส่อเสียดและเหยียดเพศเพื่อลดทอนความน่าเชื่อถือ เพื่อให้เกิดความอับอายและความลังเลใจที่จะส่งเสียงในประเด็นปัญหาสาธารณะ อคติ

¹⁵ สิริโฉม พรหมโฉม. (2559). การแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวกับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว. จุลินิติ. หน้า 169-173. สืบค้นจาก

https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/12know/k131.pdf

¹⁶ สัมภาษณ์บุคคลากรภาคประชาสังคมด้านการยุติความรุนแรงต่อสตรี เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2566

¹⁷ Workpoint Today. (2561). ตร.เลิกรับบุคคลภายนอกเป็น “นักเรียนนายร้อยตำรวจหญิง” ปี 62. สืบค้นจาก <https://workpointtoday.com /120> ตำรวจประกาศเลิกรับบุค/

¹⁸ รัตนพร เหมนิก. (2564). “ตำรวจหญิง” นั้นสำคัญไฉน: คุยกับ “อดีตผู้กำกับหญิง” ถึงความท้าทายของเพศสภาพในวงการสีกากี. สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/main/detail/115225> และ ธัญริติ โทณวนิก และ ชินนาฏ ลีตส์. (2562). การคุ้มครองการทำงานของข้าราชการตำรวจหญิง. สืบค้นจาก https://www.stou.ac.th/thai_grad_stdy/Masters/ผลสส/research/9th/FullPaper/SS/Poster/P-SS%20002%20พันตำรวจโทธัญริติ%20โทณวนิก.pdf

¹⁹ ทอฝัน ช่วยชู. (2564). “พนักงานสอบสวนหญิง” กลไกสำคัญให้เพศหญิงเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม สืบค้นจาก <https://prachatai.com/journal/2021/12/96408>

²⁰ รัตนพร เหมนิก. (2564). “ตำรวจหญิง” นั้นสำคัญไฉน: คุยกับ “อดีตผู้กำกับหญิง” ถึงความท้าทายของเพศสภาพในวงการสีกากี. สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/main/detail/115225>

ทางเพศยังจำกัดบทบาทของผู้หญิงและจำกัดวิสัยทัศน์ต่อประเด็นความมั่นคง ทำให้การยอมรับต่อสตรีในงานความมั่นคงนั้นมียังจำกัด

แม้ภาครัฐและเอกชนหลายฝ่ายจะให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาความรุนแรงทางเพศ แต่ยังคงพบว่ามีบางกลุ่มทางวัฒนธรรมที่เชื่อว่าผู้หญิงเมื่อแต่งงานแล้วย่อมเป็นสมบัติของสามี สามีมีหน้าที่สั่งสอนให้ภรรยาอยู่ในศีลธรรมซึ่งการสั่งสอนที่ใช้ความรุนแรงก็อาจยอมรับได้ในบางสถานการณ์ ความรุนแรงในครอบครัวยังถูกมองเป็นเรื่องส่วนตัว ผู้หญิงมักถูกตั้งคำถามเมื่อเกิดความรุนแรงทางเพศต่อพวกเธอ เช่น ถูกมองว่าการใช้ความรุนแรงเป็นการลงโทษผู้หญิงที่ไม่อยู่ในกรอบผู้หญิงดี การประณามผู้ถูกระทำ ความรุนแรงทางเพศที่สวมใส่เสื้อผ้าเปิดเผยเรือนร่างหรืออยู่ในสถานที่ที่ถูกมองว่าโคจรของผู้หญิง เหล่านี้ทำให้ผู้เสียหายจากการล่วงละเมิดด้วยเหตุแห่งเพศไม่ได้รับการปกป้องและคุ้มครองจากครอบครัวและชุมชน เมื่อเกิดปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศในที่ทำงาน ต้นสังกัดยังมีความพยายามจะปิดข่าวเพราะกลัวเสื่อมเสียชื่อเสียงของหน่วยงาน การตระหนักรู้อคติทางเพศและส่งเสริมให้มีโครงสร้างกลไกและบุคลากรที่มีทักษะสามารถรับมืออคติทางเพศในมิติต่าง ๆ อย่างเท่าทันจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อสร้างสังคมแห่งความเสมอภาคระหว่างเพศ ให้โอกาสกับทุกเพศอย่างเท่าเทียม มีความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ และผู้เสียหายได้รับการเยียวยาอย่างเหมาะสมและได้รับความคุ้มครองที่เป็นธรรม

8. วิสัยทัศน์ (Vision)

ความเสมอภาคระหว่างเพศเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันแก้ไขความขัดแย้งและภัยคุกคามต่อความมั่นคงของมนุษย์ อันนำมาซึ่งสันติภาพและการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. ผลกระทบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Impacts)

9.1 ทักษะและบทบาทในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและสร้างสันติภาพในชุมชนและในสังคมของสตรี เป็นที่ประจักษ์และถูกนำมาใช้อย่างเต็มศักยภาพ (ความขัดแย้งนี้หมายถึงความรวมถึงความขัดแย้งจากการพัฒนา ความขัดแย้งจากอุดมการณ์ทางการเมือง ผลกระทบจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการเมืองในระดับภูมิภาคและนานาชาติ)

9.2 สตรีมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและอนาคตที่ส่งผลต่อความมั่นคง ของมนุษย์อย่างยั่งยืนในพื้นที่ที่เป็นทางการเพื่อแก้ปัญหาความตึงเครียดทางสังคม การคุ้มครองปกป้องสิทธิของสตรี และการมีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพขยายเพิ่มขึ้น

10. หลักการ (Principles) ในการขับเคลื่อนวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง

10.1 ความเสมอภาคระหว่างเพศ (Gender Equality) บูรณาการหลักการความเสมอภาคระหว่างเพศในงานด้านความมั่นคง กระบวนการสันติภาพ และการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม ขจัด การเลือกปฏิบัติและการใช้ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศอันมีที่มาจากบรรทัดฐานทางเพศภาวะ การดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของรัฐมีความอ่อนไหวต่อประเด็นมิติเพศภาวะและความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างเพศที่จะไม่ตอกย้ำสถานภาพที่เป็นรองของสตรี แต่หนุนเสริมให้เกิดความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมในลักษณะหุ้นส่วนทางสังคมการเมือง

10.2 การใช้ฐานสิทธิมนุษยชนเป็นแนวทาง (Human Rights-Based Approach) สร้างเสริมความเชื่อมั่นในการดำเนินการด้านความมั่นคง กระบวนการสันติภาพและการแก้ปัญหาความตึงเครียดทางสังคมในทุกรูปแบบด้วยการคำนึงและยึดมั่นแนวทางสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง

10.3 การตอบสนองต่อความต้องการบนฐานความหลากหลาย (Responding to diverse needs) การจัดทำกรอบงบประมาณที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะของกลุ่มสตรีที่หลากหลายและความจำเป็นพื้นฐาน (Practical needs) เพื่อให้เกิดความมั่นคงของมนุษย์ในกลุ่มสตรี และความจำเป็นเชิงกลยุทธ์ (Strategic needs) เพื่อให้สตรีมีความก้าวหน้าและมีชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายในการแก้ปัญหาความตึงเครียดทางสังคมและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

11. กลุ่มเป้าหมาย (Target groups)

แผนปฏิบัติการฉบับนี้กำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ 7 กลุ่ม ได้แก่ 1) สตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง 2) แกนนำสตรี แกนนำชุมชน ผู้นำทางศาสนา องค์กรและเครือข่ายสตรี 3) สตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน 4) เจ้าหน้าที่สตรีที่ทำงานด้านสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่สถานการณ์ความขัดแย้ง 5) หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 6) สื่อมวลชน ทั้งสื่อมวลชนกระแสหลัก สื่อสังคม สื่อท้องถิ่น สื่ออาสาสมัคร ฯลฯ และ 7) ประชาชน

12. ผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง (Outcomes)

12.1 การส่งเสริมศักยภาพและการมีส่วนร่วม (Empowerment and Participation) สตรีมีส่วนร่วมในการจัดการความขัดแย้งและกระบวนการสันติภาพในพื้นที่ทางทุกระดับ โดยได้รับการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นอย่างรอบด้าน เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนมีบทบาทในการพัฒนาปรับปรุงกลไก มาตรการ นโยบาย และกฎหมายที่จะป้องกันความขัดแย้งทางสังคมไม่ให้ยกระดับเป็นความรุนแรง และปกป้องสตรีจากภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ

12.2 การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ (Protection) สตรีมีความปลอดภัยและได้รับการคุ้มครองจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศและจากสถานการณ์ความไม่สงบและความขัดแย้ง รวมทั้งได้รับการคุ้มครองในกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและกระบวนการสันติภาพ

12.3 การป้องกัน (Prevention) รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการบูรณาการประเด็นด้านเพศภาวะ (gender integration) เข้ามาในยุทธศาสตร์และการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง รวมถึงมีมาตรการต่าง ๆ ที่ป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศต่อสตรีที่เข้าไปเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาความตึงเครียดทางสังคม และส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์สำหรับสตรีและชุมชนที่ได้รับการปกป้องจากการถูกคุกคามและความรุนแรง

12.4 การเยียวยาและฟื้นฟู (Relief and Recovery) สตรีโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงกลไกความช่วยเหลือและการให้บริการในกระบวนการเยียวยาและฟื้นฟูที่มีประสิทธิภาพตามแนวทางสิทธิมนุษยชน ไม่เลือกปฏิบัติและยึดหลักความเท่าเทียมที่ตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการของสตรีและชุมชน

13. ตัวชี้วัดและแผนการดำเนินงานเพื่อบรรลุผลลัพธ์ในแต่ละด้าน

ผลลัพธ์ที่ 1 การมีส่วนร่วม (Participation) : สตรีมีส่วนร่วมในการจัดการความขัดแย้งและกระบวนการสันติภาพในทุกระดับ โดยได้รับการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นอย่างรอบด้าน เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มศักยภาพ

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ 1: 1. สัดส่วนของสตรีในภาคส่วนความมั่นคง จำแนกตามระดับตำแหน่ง 2. การดำเนินการเพื่อส่งเสริมและให้การยอมรับการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายและความเป็นผู้นำของสตรีในประเด็นสันติภาพและความมั่นคง 3. จำนวนนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวปฏิบัติซึ่งบูรณาการมิติเพศภาวะเพื่อส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และความยั่งยืน รวมถึง ประเด็นความมั่นคงแบบดั้งเดิมและความมั่นคงอุบัติใหม่			
ผลลัพธ์ที่ 1.1: สตรีมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย รวมถึงการดำรงตำแหน่งผู้นำในหน่วยงานด้านความมั่นคง กระบวนการยุติธรรม และการบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศ			
แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
1) การสรรหาและรักษาบุคลากรสตรีในหน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย			1. กระทรวงกลาโหม 2. กระทรวงมหาดไทย 3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 4. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 5. กระทรวงยุติธรรม 6. สำนักงานอัยการสูงสุด
• สรรหาบุคลากรอย่างเท่าเทียมเพื่อสนับสนุนให้สตรีได้มีโอกาสเข้าร่วมหน่วยงานด้านความมั่นคงภายในประเทศมากขึ้น	• จำนวนและสัดส่วนของการดำเนินการหรือโครงการซึ่งส่งเสริมเจ้าหน้าที่หญิงในหน่วยงานด้านความมั่นคง กระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ได้รับการคัดเลือกในแต่ละปี	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
● ฝึกอบรมความเป็นผู้นำและการสร้างเครือข่ายสำหรับเจ้าหน้าที่หญิงเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับตำแหน่งที่สูงขึ้น ● ใช้กระบวนการส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่งที่ยุติธรรม ยึดหลักคุณธรรม ให้โอกาสที่เท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงเพศสภาพ ● ยกย่องความสำเร็จของผู้นำหญิงในหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนรุ่นต่อไป	● อัตราการลาออกหรือโยกย้ายของเจ้าหน้าที่หญิงในหน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายลดลง	ร้อยละ 5/หน่วยงาน	7. สำนักงานศาลยุติธรรม 8. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 9. สำนักงบประมาณ
	● จำนวนเจ้าหน้าที่หญิงที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมด้านความเป็นผู้นำเฉพาะทาง	อย่างน้อย 1 คน/หน่วยงาน	
	● จำนวนของเจ้าหน้าที่หญิงที่มีบทบาทเป็นผู้นำในระดับต่าง ๆ ภายในหน่วยงานด้านความมั่นคง	อย่างน้อย 1 คน/ต่อหน่วยงาน	
	● จำนวนสตรีที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณในระดับประเทศ	อย่างน้อย 1 คน/หน่วยงาน	
2) สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่สนับสนุนการบังคับใช้นโยบายเพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติและการคุกคามด้วยเหตุแห่งเพศ			
● จัดทำนโยบายและกลไกในการป้องกันและจัดการการเลือกปฏิบัติและการคุกคามด้วยเหตุแห่งเพศ	● ร้อยละของบุคลากรที่มีความพึงพอใจในการประเมินประสิทธิภาพของนโยบายในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและความสมดุลระหว่างการทำงานและการดำรงชีวิต	อย่างน้อยร้อยละ 80 / หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
จัดโครงการ/กิจกรรมในการสร้างความสมดุลระหว่างการทำงานและการดำรงชีวิตมาใช้ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการดูแลเด็ก เพื่อรองรับความต้องการที่หลากหลายและอำนวยความสะดวกให้เกิดความสมดุลระหว่างงานและครอบครัว	จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและความสมดุลระหว่างการทำงานและการดำรงชีวิต	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/ปี/หน่วยงาน	
ผลลัพธ์ที่ 1.2 : สตรี องค์กรสตรีและกลุ่มประชาสังคม มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง			
1) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการและกลไกสันติภาพในทุกระดับ			1. กระทรวงยุติธรรม
- สร้างกลไกส่งเสริมสนับสนุนให้สตรีได้มีโอกาสและดำรงตำแหน่งสำคัญภายในคณะกรรมการอำนาจการเพื่อการขับเคลื่อนและการบูรณาการแผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจน คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - จัดให้มีโครงการ/กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพเป็นการเฉพาะเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของสตรีในการตัดสินใจและความเป็นผู้นำ	จำนวนและสัดส่วนของสตรีในคณะกรรมการอำนาจการเพื่อการขับเคลื่อนและการบูรณาการแผนปฏิบัติการด้านการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	อย่างน้อยร้อยละ 30 / กลไก/หน่วยงาน	2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	จำนวนของโครงการ/กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการตัดสินใจและแก้ไขความขัดแย้ง	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	3. กระทรวงมหาดไทย
			4. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
			5. กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
			6. ศูนย์อำนาจการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
● สร้างเวทีเฉพาะสำหรับสตรีเพื่อเสนอข้อมูลเชิงลึกและแนวทางแก้ไขเพื่อสร้างสันติภาพ โดยเน้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในทุกระดับ ● จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเจรจา การไกล่เกลี่ย และการแก้ไขข้อขัดแย้งที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะ ● สนับสนุนให้ผู้ชายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและความเป็นผู้นำของสตรีในด้านสันติภาพและความมั่นคง ● สนับสนุนโครงการวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงผลของการมีส่วนร่วมของสตรีซึ่งสร้างคุณูปการต่อกระบวนการสันติภาพ	● จำนวนและสัดส่วนของสตรีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสันติภาพและกลไกภาครัฐที่แก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกระดับ	อย่างน้อย 1 คน/กลไก/หน่วยงาน	7. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 8. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
	● จำนวนสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมด้านการเป็นผู้นำสตรี การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ย การจัดการข้อขัดแย้ง และการจัดการความตึงเครียดทางสังคม	อย่างน้อย 1 คน/หน่วยงาน	
	● จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้ชายมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและความเป็นผู้นำของสตรีในด้านสันติภาพและความมั่นคง	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	
2) การมีส่วนร่วมของสตรีที่เพิ่มขึ้นในงานตุลาการและการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน			
● รณรงค์สร้างความตระหนักรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสตรีในการส่งเสริมความยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนในระดับชุมชน	● จำนวน ของสตรีในคณะกรรมการ/บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนความยุติธรรมระดับชุมชนและการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน	อย่างน้อย 1 คน/กลไก/หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ฝึกอบรมสตรีเกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมาย ขั้นตอน และการสนับสนุนเพื่อส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการของชุมชน	จำนวนและสัดส่วนของสตรีที่เข้า ร่วมการเสริมสร้างศักยภาพมีความรู้และ ความสามารถในการจัดการปัญหาด้าน ความยุติธรรมภายในชุมชน	อย่างน้อย 1 คน/หน่วย	
ขยายความร่วมมือระหว่างกลุ่มสตรี องค์กรทาง กฎหมาย และองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อขับเคลื่อนเชิงนโยบายเพื่อให้สตรีเข้าถึงความ ยุติธรรมและการปกป้องสิทธิมนุษยชนที่มากขึ้น	จำนวนเครือข่ายที่ขับเคลื่อนเชิง นโยบายเพื่อให้สตรีเข้าถึงกระบวนการ ความยุติธรรมและการปกป้องสิทธิ มนุษยชน	อย่างน้อย 1 เครือข่าย/ จังหวัด/ภูมิภาค	
ผลลัพธ์ 1.3 : สตรีมีส่วนร่วมเชิงรุกในกิจการด้านสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศในภาคส่วนพลเรือน ตำรวจ และทหาร โดยได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าถึงความเป็นผู้นำ			
1) การส่งเสริมเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างประเทศ			1. กระทรวงการต่างประเทศ 2. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3. กระทรวงกลาโหม 4. กระทรวงมหาดไทย 5. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 6. สำนักงาน ก.พ.
จัดกิจกรรมเวทีเสวนา การประชุม และการ ประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นประจำเพื่อส่งเสริมการแบ่งปัน ความรู้และการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบและผู้แทนไทยใน ASEAN Women for Peace Registry (AWPR), ASEAN Committee on Women (ACW), ASEAN Committee on Disaster Management	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ หน่วยงานผู้รับผิดชอบและผู้แทนไทยใน AWPR และ ACWC มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี การสร้าง เครือข่าย การสนับสนุน และการส่งเสริม วาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง	อย่างน้อย 1โครงการ/ กิจกรรม	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
(ACDM), ASEAN Commission on the Promotion and Promotion and Protection of the Rights of Women and Children (ACWC), ASEAN Inter-Governmental Commission on Human Rights (AICHR) ● อำนวยความสะดวกในการสร้างร่วมมือระหว่างองค์กรสตรี กลุ่มประชาสังคม และหน่วยงานภาครัฐ	● จำนวนกิจกรรมสร้างเครือข่ายสำหรับสตรีที่มีส่วนร่วมในโครงการริเริ่มด้านสันติภาพและความมั่นคง	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	7. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2) ยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าการมีส่วนร่วมของสตรีในด้านสันติภาพ และความมั่นคง			
● สร้างกลไกส่งเสริมให้สาธารณชนนานาชาติได้ตระหนักและยอมรับสตรีที่มีผลงานและบทบาทโดดเด่นด้านสันติภาพและความมั่นคง	● จำนวนสตรีที่เข้าไปมีบทบาทระดับชาติและนานาชาติด้านสันติภาพและความมั่นคง	อย่างน้อย 1 คน/กลไก	
	● จำนวนสตรีที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณในระดับนานาชาติ	อย่างน้อย 1 คน/กลไก	
3) การมีส่วนร่วมของผู้หญิงในการกิจรักษาสันติภาพ			
● สรรหาบุคลากรที่เน้นบทบาทของสตรีในการแก้ไขข้อขัดแย้งเพื่อสนับสนุนให้มีเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพหญิงให้มากขึ้น	● จำนวนและสัดส่วนของเจ้าหน้าที่หญิงที่ประจำการในการกิจรักษาสันติภาพในต่างประเทศ	อย่างน้อย 1 คน/กลไก/ปี	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
● หลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพหญิง รวมถึงจัดการฝึกอบรมก่อนการส่งกำลังพลเข้าร่วมการรักษาสันติภาพ และจัดให้มีหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับความละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรม ● ส่งเสริมนโยบายที่ตอบสนองต่อเพศภาวะในการรักษาสันติภาพเพื่อให้แน่ใจว่าผู้รักษาสันติภาพหญิงได้รับโอกาสในอาชีพอย่างเท่าเทียม ● สร้างเครือข่ายสนับสนุนสำหรับเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพหญิงในต่างประเทศ โดยการอบรม การให้คำปรึกษา หรือการบริการด้านครอบครัว	● จำนวนผู้สมัครหญิงที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมภารกิจรักษาสันติภาพผ่านโครงการสรรหาแบบกำหนดเป้าหมาย	อย่างน้อย 1 คน/กลไก/ปี	
	● จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมก่อนการส่งกำลังพลสำหรับเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพหญิง	อย่างน้อย 2 คน/โครงการ/กลไก/ปี	
ผลลัพธ์ 1.4 สตรีและชุมชนมีส่วนร่วมและมีศักยภาพในการจัดการและพร้อมรับมือกับภัยความมั่นคงอุบัติใหม่ (Newly emerging securities) ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความปลอดภัยทางไซเบอร์			
1) พัฒนาความสามารถและการมีส่วนร่วมของสตรีและชุมชนในการบูรณาการประเด็นเพศภาวะในการจัดการและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยใช้หลักปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนอย่างครอบคลุมและมีมิติเพศภาวะทั้งในระดับประเทศและในระดับชุมชน			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. กระทรวงมหาดไทย 4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
● ส่งเสริมบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและขีดความสามารถในการรับมือป้องกัน จัดการและแก้ไขความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น	● จำนวนเจ้าหน้าที่รัฐและผู้กำหนดนโยบายที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในมิติเพศภาวะ	อย่างน้อย 1 คน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
จากเปลี่ยนแปลงในการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านความไม่มั่นคงที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชุมชน ● สร้างความร่วมมือในการเพิ่มความตระหนักรู้แก่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติ และชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อเพศภาวะที่แตกต่างกัน ความเชื่อมโยงและผลกระทบต่อความไม่มั่นคงจากความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ● ส่งเสริมความร่วมมือข้ามเครือข่ายและภูมิภาคเพื่อแบ่งปันความรู้ระหว่างเครือข่ายสตรีเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเพื่อเรียนรู้เรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในมิติเชิงความมั่นคงและการรับมือในการป้องกันแก้ไขความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงในการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	● จำนวนเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่มผู้หญิงกับภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคประชาสังคม ภาครัฐ ภาควิชาการ เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อผู้หญิงและชุมชน	อย่างน้อย 3 เครือข่าย	5. กระทรวงสาธารณสุข

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
2) เพิ่มการมีส่วนร่วมของสตรีและพัฒนาความสามารถในทุกภาคส่วนในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับมิติเพศภาวะ			
● ประเมินนโยบายและการบังคับใช้นโยบายในการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับมิติเพศภาวะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการภัยคุกคามทางออนไลน์ด้วยแนวทางการรายงานที่ชัดเจนและการดำเนินการที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะเพื่อเพิ่มความครอบคลุม ประสิทธิภาพและการบังคับใช้นโยบายที่มีการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนรวมถึงผลกระทบต่อสตรีและผู้ที่มีเพศสภาพหลากหลาย ● มีกลุ่มและชุมชนออนไลน์ที่เกิดจากการบูรณาการหรือประสานงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และหน่วยงานรัฐที่สตรีสามารถขอความช่วยเหลือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง ขอความช่วยเหลือและแบ่งปันเรื่องราวของตนเองได้	● ภาคส่วนและหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันพัฒนาและติดตามการดำเนินการตามมาตรการและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัยคุกคามทางออนไลน์และคุ้มครองสิทธิผู้ถูกละเมิดทางออนไลน์	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 4. กระทรวงสาธารณสุข 5. ภาคประชาสังคมและภาควิชาการ
	● การทำการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเกี่ยวกับการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับมิติเพศภาวะและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในกรณีที่มีการรายงานเกี่ยวกับการคุกคามทางออนไลน์ต่อสตรีและผู้ที่มีเพศสภาพหลากหลายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม	
	● การเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่หญิงที่มีความรู้ด้านดิจิทัลและความมั่นคงทางไซเบอร์	อย่างน้อย 1 คน / หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
● อบรมและเผยแพร่ความรู้ด้านดิจิทัลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐในการบูรณาการประเด็นเพศภาวะรวมถึงการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่หญิงที่มีความรู้ด้านดิจิทัลและความมั่นคงทางไซเบอร์ในการจัดการรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ และความสามารถของสตรีให้มีความรู้ ความเท่าทันและพร้อมรับมือต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์	● จำนวนโครงการหรือกิจกรรมในการสร้างความรับรู้ที่ถูกต้องด้านดิจิทัลและความมั่นคงทางไซเบอร์ให้กับสตรี	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม	

ผลลัพธ์ที่ 2 การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ (Protection): สตรีมีความปลอดภัยและได้รับการคุ้มครองจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศและจากสถานการณ์ความไม่สงบและความขัดแย้ง รวมทั้งได้รับการคุ้มครองตลอดกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและกระบวนการสันติภาพ

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ 2:			
- จำนวนสมาชิกของชุมชนที่รับทราบบริการด้านการจัดการความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศที่มีอยู่และเข้าถึงได้ - ความเปลี่ยนแปลงในการรับรู้ด้านความปลอดภัยของสตรีและเด็กผู้หญิงที่มีส่วนร่วมในความพยายามป้องกันความขัดแย้ง ความเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติต่อความปลอดภัยของสตรีและเด็กผู้หญิงที่เข้าไปมีส่วนร่วมในความพยายามป้องกันความขัดแย้ง - ประสิทธิผลของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิ			
ผลลัพธ์ที่ 2.1 มีการเพิ่มบริการและบุคลากรที่มีทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศอันเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมในความขัดแย้ง			
แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
1) การปรับปรุงกฎหมายหรือนโยบายเพื่อป้องกันความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศให้ดียิ่งขึ้น			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงยุติธรรม 3. กระทรวงสาธารณสุข 4. กระทรวงมหาดไทย 5. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ทบทวนกฎหมายและข้อบังคับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศเพื่อค้นหาประเด็นที่ต้องปรับปรุง - ร่างและเสนอการแก้ไขหรือเสนอกฎหมายใหม่เพื่อให้กรอบกฎหมายในการจัดการความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งรวมไปถึงการคุ้มครองผู้เสียหายและการดำเนินการต่อผู้กระทำและปรับปรุงการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	- จำนวนกฎหมายหรือนโยบายที่ถูกเสนอให้มีการแก้ไข - จำนวนกฎหมายหรือนโยบายที่ได้รับการแก้ไข	อย่างน้อย 1 ประเด็น อย่างน้อย 1 ประเด็น	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
● สนับสนุนให้มีการนำกฎหมายหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศมาใช้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ● ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย กลุ่มประชาสังคม และพันธมิตรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะที่อิงตามหลักฐานสำหรับการปฏิรูปด้านกฎหมายและการพัฒนานโยบาย			
2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ให้บริการเฉพาะทางแก่สตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งและความรุนแรง			
● พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ให้คำปรึกษาที่เชี่ยวชาญด้านการดูแล ผู้ได้รับผลกระทบทางจิตใจและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ● รับสมัครและฝึกอบรมทีมสหวิชาชีพซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการจัดการกับผลกระทบทางจิตใจจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ	● จำนวนบุคลากรในหน่วยงานที่สมัครและเข้ารับการฝึกอบรมด้านการดูแลผู้ได้รับผลกระทบทางจิตใจและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศจนจบโครงการ	อย่างน้อย 1 คน	
	● จำนวนการส่งต่อผู้เสียหายไปยังหน่วยให้บริการที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานการดูแลผู้เสียหายจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม	

[illegible]

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
2) กลไกความร่วมมืออย่างเป็นทางการ			8. องค์กรพัฒนาเอกชนและภาคประชาสังคม 9. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- สร้างช่องทางอย่างเป็นทางการสำหรับภาครัฐและภาคประชาสังคม/องค์กรพัฒนาเอกชน ในการรับข้อร้องเรียนและติดตามความรุนแรงและการละเมิดสิทธิ - สร้างขั้นตอนและกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนในการจัดการกับข้อร้องเรียนและเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่การปกป้องผู้เสียหายให้ปลอดภัย รักษาความลับ และดำเนินการติดตามผล - จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการร่วม เพื่อจัดการความร่วมมือและจัดการปัญหาหรือโครงการเป็นการเฉพาะ	จำนวนกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคม/องค์กรพัฒนาเอกชน ในการรับเรื่องร้องเรียนและติดตามความรุนแรงและการละเมิดสิทธิ	อย่างน้อย 1 กลไก/โครงการ/กิจกรรม	
3) การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคุ้มครองสิทธิ			
- การสำรวจประเมินประเด็นสิทธิมนุษยชนที่ชุมชนให้ความสำคัญ รวมถึงความต้องการและทรัพยากรที่ชุมชนมีในการปกป้องสิทธิ - จัดตั้งองค์กรหรือคณะกรรมการชุมชนเพื่อทำงานร่วมกันในกิจกรรมปกป้องสิทธิและกระบวนการตัดสินใจ	จำนวนงานกิจกรรมที่จัดขึ้นในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	
	ร้อยละกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมฝึกอบรมมีความตระหนักรู้และความรู้เกี่ยวกับบริการที่มีอยู่เพื่อจัดการกับความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ	ร้อยละ 80/หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
จัดการฝึกอบรมแก่สมาชิกในชุมชนเกี่ยวกับการสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิ ทักษะในการสนับสนุน และเทคนิคในการแก้ไขข้อขัดแย้ง			
ผลลัพธ์ที่ 2.3: สตรีที่มีบทบาทในการแก้ไขความขัดแย้งทางสังคมได้รับการคุ้มครองและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมโดยไม่กระทบต่อความปลอดภัยและความเป็นอยู่			
1) พัฒนากลไกด้านการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงยุติธรรม 3. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 4. ภาคประชาสังคม 5. องค์กรพัฒนาเอกชน 6. สถาบันพระปกเกล้า
- พัฒนาและสร้างกลไกด้านความปลอดภัย เช่น สายด่วนและสถานที่พักพิงเพื่อความปลอดภัยสำหรับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิง - ประเมินความเสี่ยงเพื่อระบุภัยคุกคามและช่องโหว่และพัฒนาวิธีที่มีประสิทธิภาพในการลดความเสี่ยง - สนับสนุนการปฏิรูปทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิงให้ดีขึ้น รวมถึงกฎหมายต่อต้านความรุนแรงและการคุกคามด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ	จำนวนนักปกป้องสิทธิที่เป็นสตรี/จำนวนสตรีในองค์กรด้านการคุ้มครองสิทธิเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 1	
	ร้อยละนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสตรีซึ่งได้รับความช่วยเหลือเมื่อถูกดำเนินคดี ถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกข่มขู่ด้วยวิธีการต่าง ๆ	ร้อยละ 100	
2) การสนับสนุนและความร่วมมือที่เพิ่มขึ้นสำหรับนักปกป้องสิทธิมนุษยชน			
พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ และการปกป้องสิทธิมนุษยชนแก่เจ้าหน้าที่ ผู้บังคับใช้กฎหมาย และภาคเอกชน	จำนวนเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการฝึกอบรมในการปกป้องสิทธิมนุษยชนและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน	เพิ่มขึ้น 1 คน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
● จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และถ่ายทอดทักษะการปฏิบัติในการปกป้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชนแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ● ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนในการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปกป้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชนผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและแพลตฟอร์มออนไลน์	● จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับการปกป้องและสนับสนุนเมื่อมีการร้องเรียนเกิดขึ้นเกี่ยวกับความพยายามในการปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงการเข้าถึงศูนย์ให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือเรื่องค่าธรรมเนียมศาล	เพิ่มขึ้น 1 คน	

ผลลัพธ์ที่ 3 การป้องกัน (Prevention): ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการบูรณาการประเด็นเพศภาวะ (Gender Integration) เข้าไปในยุทธศาสตร์และการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและกลไกในการป้องกันความขัดแย้ง รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ที่ป้องกันไม่ให้เกิดการใช้ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ 3: ● การพัฒนาทางเลือกเชิงนโยบายของหน่วยงานความมั่นคงและกิจการยุติธรรมที่ตอบสนองต่อข้อมูลการเตือนภัยล่วงหน้าจากสตรีและชุมชน ● การจัดเก็บข้อมูลความสำเร็จในการป้องกันความขัดแย้งที่นำโดยสตรีและชุมชน ● ระดับการบูรณาการวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง และการคำนึงถึงมิติเพศภาวะในกลไกการป้องกันความขัดแย้ง			
ผลลัพธ์ 3.1: หน่วยงานภาครัฐบูรณาการหลักการของวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง และมิติเพศภาวะไว้ในนโยบายการป้องกันความขัดแย้ง			
แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
1) การสร้างความเข้าใจและการตระหนักรู้ต่อวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงให้กับเจ้าหน้าที่รัฐเพิ่มขึ้น			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. สถาบันพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ฝ่ายพลเรือนจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
● สร้างสื่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่หน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับการบูรณาการวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง	● จำนวนสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นและมอบให้แก่หน่วยงานภาครัฐ	อย่างน้อย 1 เรื่อง	
● จัดการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ในเรื่องเพศภาวะและวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง โดยเน้นบทบาทในการป้องกันความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ	● ร้อยละเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องเพศภาวะและวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง มีองค์ความรู้และความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น	ร้อยละ 80/โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ส่งเสริมความร่วมมือและแบ่งปันความรู้ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการดำเนินการในการบูรณาการวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยงานมีการบูรณาการความร่วมมือเพื่อแบ่งปันความรู้ด้านวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	
2) บูรณาการวาระด้านสตรี สันติภาพ และความมั่นคง ในนโยบายและแผนปฏิบัติการ			
- สนับสนุนด้านวิชาการแก่หน่วยงานของรัฐในการบูรณาการหลักการด้านสตรี สันติภาพ และความมั่นคง ไว้ในนโยบาย - สร้างแรงจูงใจแก่หน่วยงานของรัฐที่บูรณาการหลักการวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง เข้ากับโครงการของหน่วยงาน - จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานบูรณาการมุมมองประเด็นเพศสถานะและหลักการวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคงในการดำเนินงาน - พัฒนาชุดเครื่องมือสำหรับการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการบูรณาการข้อควรพิจารณาเกี่ยวกับวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง ไว้ในการพัฒนานโยบาย	จำนวนหน่วยงานและโครงการที่บูรณาการวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคงไว้ในนโยบายและแผนปฏิบัติการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว	เพิ่มขึ้น 2 โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
3) สร้างเสริมศักยภาพและความเข้าใจวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง			
● พัฒนาการฝึกอบรมเกี่ยวกับวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง ที่ปรับให้เหมาะกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง ● ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และนักวิชาการ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ● บูรณาการมุมมองของชุมชนท้องถิ่นและกลุ่มสตรีไว้ในกระบวนการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ● ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพลวัตทางเพศภาวะในความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ	● ร้อยละเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่ความขัดแย้งที่ได้รับการฝึกอบรมเรื่องเพศภาวะและวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคง มีองค์ความรู้และความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น	ร้อยละ 80/โครงการ/กิจกรรม/หน่วยงาน	
	● จำนวนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพลวัตทางเพศภาวะในความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ	อย่างน้อย 1 เรื่อง	
ผลลัพธ์ที่ 3.2 มีการจัดตั้งกลไกการป้องกันที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม รวมถึงการติดตามและการป้องกันความขัดแย้งในชุมชน			
1) การจัดการความขัดแย้งและความสามารถในการปรับปรุงพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในชุมชน			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงมหาดไทย 3. กระทรวงยุติธรรม 4. กระทรวงกลาโหม
● สร้างระบบแจ้งเตือนล่วงหน้าเพื่อตรวจจับและแก้ไขความขัดแย้งอย่างรวดเร็ว โดยมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม	● จำนวนกลไกในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระดับชุมชน เช่น ยุติธรรมชุมชน สภาตำบลสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น	อย่างน้อย 3 กลไก	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
- ส่งเสริมให้มีการสานเสวนา (Dialogue) ระหว่างผู้นำศาสนา/วัฒนธรรมและชุมชนที่มีศาสนา/วัฒนธรรมต่างกันเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ - จัดการฝึกอบรมผู้นำหญิงท้องถิ่นใน เพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งและส่งเสริมความสามัคคี - การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง (ตำรวจ/ทหาร) และสมาชิกชุมชนเพื่อหารือประเด็นต่าง ๆ ผ่านเวทีสานเสวนาหรือการประชุมหารือเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ - ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีทักษะวัฒนธรรมเพื่อพร้อมปฏิบัติงานในชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ดียิ่งขึ้นเป็นการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนและความขัดแย้ง	จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหความขัดแย้งภายในชุมชน หรือเสริมสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงกับชุมชนร่วมอยู่ด้วย	เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5 โครงการ/กิจกรรม	5. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 6. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 7. ศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 8. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
	ร้อยละเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายที่ผ่านการอบรมมีความรู้และความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสร้างสันติภาพและความมั่นคงของชุมชน และสร้างทักษะในการจัดการความขัดแย้ง	ร้อยละ 80	
2) การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคงให้กับสังคมมากยิ่งขึ้น			
เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคงผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจ	จำนวนสื่อและช่องทางที่ใช้ในการเผยแพร่องค์ความรู้	อย่างน้อย 3 ช่องทาง	1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงการต่างประเทศ 3. กรมประชาสัมพันธ์

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะและส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ โดยยอมรับความสามารถของพวกเขาในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและความเป็นผู้นำในอนาคต	จำนวนครั้งในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวาระสตรี สันติภาพ และความมั่นคงสู่สาธารณะ	จำนวน 2 ครั้ง	4. ศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้
	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เยาวชนมีส่วนร่วมในการป้องกันความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม	
3) การจัดตั้งกลไกป้องกันไม่ให้ความขัดแย้งขยายไปสู่ความรุนแรงโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงมหาดไทย 3. กระทรวงยุติธรรม 4. กระทรวงกลาโหม 5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 6. ศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 7. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อจัดการความขัดแย้งและป้องกันความรุนแรง - จัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขความขัดแย้งในชุมชน โดยมีตัวแทนจากภูมิหลังที่หลากหลายแตกต่างกันและสัดส่วนสตรีร้อยละ 30-50 - สนับสนุนโครงการตำรวจชุมชน โดยส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ผู้นำชุมชน และภาคประชาสังคม เพื่อป้องกันความรุนแรง	จำนวนคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นร่วมกับตัวแทนจาก ภาครัฐ และภาคประชาสังคม	อย่างน้อย 1 คณะ	
	จำนวนคณะกรรมการแก้ไขความขัดแย้งในชุมชนที่ประกอบไปด้วยตัวแทนชุมชนที่มีความหลากหลายและสัดส่วนสตรีร้อยละ 30-50	อย่างน้อย 1 คณะ	
	จำนวนโครงการตำรวจชุมชนได้ดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ผู้นำชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคม	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ผลลัพธ์ 3.3: บุคลากรด้านความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรมดำเนินการระงับเหตุตั้งแต่ระยะเริ่มต้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์บ้านปลายและลดความอันตรายให้เหลือน้อยที่สุด โดยใช้ข้อมูลการเตือนภัยล่วงหน้าที่กำลังถึงมิติเพศภาวะ รวมถึงข้อมูลเชิงลึกจากสตรีและชุมชน			
1) การมีส่วนร่วมของชุมชนที่เพิ่มมากขึ้นในระบบการเตือนภัยล่วงหน้า			1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงยุติธรรม 3. กระทรวงมหาดไทย 4. สำนักงานสภาความมั่นคง 5. กระทรวงกลาโหม 6. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 7. ศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 8. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 9. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
● เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อแจ้งให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับระบบเตือนภัยล่วงหน้าและกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยมุ่งเน้นที่การมีส่วนร่วมของสตรี ● สร้างระบบติดตามและรายงานในชุมชนสำหรับระบบเตือนภัยล่วงหน้า โดยเน้นตัวชี้วัดที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะและข้อมูลที่ได้รับจากสตรี ● มอบหมายเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานด้านความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรมเพื่อประสานงานและมีส่วนร่วมในการสร้างความไว้วางใจในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มสตรีและผู้นำสตรี	● จำนวนการเตือนภัยล่วงหน้าที่มาจากกลไกการติดตามในชุมชน โดยเน้นตัวชี้วัดที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะ	อย่างน้อย 1 กลไก	
	● จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมและความไว้วางใจในชุมชน	อย่างน้อย 1 โครงการ/กิจกรรม	
2) บุคลากรด้านความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรมมีทักษะในการวิเคราะห์และคำนึงถึงประเด็นเพศสภาพเพิ่มมากขึ้น			
● จัดการฝึกอบรมเฉพาะทางสำหรับบุคลากรด้านความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับการทำความเข้าใจพลวัตด้านเพศสภาพในความขัดแย้ง และการจัดการข้อกังวลด้านความปลอดภัยสำหรับสตรีและเด็กผู้หญิง ● จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าที่มีมิติเพศภาวะและการใช้ข้อมูลจำแนกเพศอย่างมีประสิทธิภาพ	● ร้อยละบุคลากรด้านความมั่นคงและกระบวนการยุติธรรมที่เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจพลวัตด้านเพศสภาพในความขัดแย้ง และการจัดการข้อกังวลด้านความปลอดภัยสำหรับสตรีและเด็กผู้หญิง	ร้อยละ 80	

ผลลัพธ์ที่ 4 การเยียวยาและฟื้นฟู (Relief and Recovery) : สตรีโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงกลไกความช่วยเหลือและการให้บริการในกระบวนการเยียวยาและฟื้นฟูที่มีประสิทธิผลตามแนวทางสิทธิมนุษยชน โดยไม่เลือกปฏิบัติและยึดหลักความเท่าเทียม

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ 4: ● ร้อยละของบุคคลเป้าหมายสามารถเข้าถึงการคุ้มครองและบริการที่จำเป็นได้ดีขึ้น ● ระดับความเชื่อมั่นของสตรีต่อความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม ● การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนและปฏิบัติการฟื้นฟูหลังประสบภัยหรือความขัดแย้ง			
แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ผลลัพธ์ 4.1: โครงการเยียวยาและฟื้นฟูได้รับการกำหนดรูปแบบผ่านการมีส่วนร่วมของสตรีที่ได้รับผลกระทบ เพื่อให้แน่ใจว่าความต้องการได้รับการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ			
1) การจัดตั้งกลไกการประเมินความต้องการที่เน้นสตรีเป็นศูนย์กลาง			
● จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยให้สตรีระบุความต้องการตามลำดับความสำคัญหลังประสบภัยหรือความขัดแย้ง ● ร่วมมือกับองค์กรสตรีในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาและดำเนินโครงการบรรเทาทุกข์ที่เหมาะสม	● จำนวนการประชุม อบรมหรือสัมมนาสำหรับสตรีเพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการหลังประสบภัยหรือความขัดแย้ง	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2. กระทรวงยุติธรรม 3. กระทรวงมหาดไทย 4. กองทุนยุติธรรม

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
2) การบูรณาการแนวทางในการเยียวยาและฟื้นฟูโดยคำนึงถึงมิติเพศภาวะ			
- พัฒนาและดำเนินโครงการเยียวยาและฟื้นฟูโดยคำนึงถึงความต้องการเฉพาะและความเปราะบางของสตรีและคำนึงถึงขีดความสามารถในการช่วยเหลือตนเองและกลุ่มสตรีผู้ได้รับผลกระทบในการจัดการแก้ปัญหาและดำเนินการหาแนวทางในการเยียวยาและฟื้นฟู - จัดการฝึกอบรมเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศ สิทธิสตรี และการจัดทำโครงการที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของสตรีได้ดียิ่งขึ้น	จำนวนโครงการบรรเทาทุกข์และฟื้นฟูที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะและความเปราะบางของสตรี	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	
	ร้อยละเจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์ที่ได้รับการฝึกอบรมมีความรู้เรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศ สิทธิสตรี และการจัดทำโครงการที่คำนึงถึงมิติเพศภาวะ	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	
3) การเสริมพลังด้านการตัดสินใจแก่สตรี			
- จัดการฝึกอบรมความเป็นผู้นำสำหรับสตรีในชุมชนที่ได้รับผลกระทบเพื่อเพิ่มบทบาทในการตัดสินใจด้านการเยียวยาและฟื้นฟู - จัดกิจกรรมรณรงค์ความตระหนักรู้เพื่อให้ความรู้แก่สตรีที่ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับสิทธิและโอกาสในการมีส่วนร่วม	ร้อยละสตรีที่เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในกระบวนการและกลไกบรรเทาทุกข์และฟื้นฟูเพื่อปกป้องจากภัยคุกคามต่าง ๆ	ร้อยละ 10	
	ร้อยละของสตรีที่เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและโอกาสในการมีส่วนร่วม	ร้อยละ 80	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ผลลัพธ์ 4.2 สตรีที่ถูกสงสัย ถูกกล่าวหา หรือได้รับผลกระทบ สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ปกป้องสิทธิของตน และได้รับช่วยเหลือด้านการฟื้นฟูในระยะยาว			
1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของสตรีที่ถูกสงสัย ถูกกล่าวหา หรือได้รับผลกระทบได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น			1. กระทรวงยุติธรรม 2. สำนักงานอัยการสูงสุด 3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 4. กระทรวงมหาดไทย 5. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 6. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร 7. ภาคประชาสังคม 8. องค์กรพัฒนาเอกชน
- จัดทำโครงการช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อช่วยเหลือสตรีในการดำเนินคดีทางกฎหมาย โดยจัดหาทนายความและผู้จัดการรายกรณีที่มีคุณสมบัติเหมาะสม - ตรวจสอบให้แน่ใจว่ากระบวนการยุติธรรมมีการคำนึงถึงเพศภาวะ โดยให้ความสำคัญกับสิทธิและศักดิ์ศรีของสตรี โดยเฉพาะผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางเพศ - ดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ความรู้สู่ชุมชนเพื่อให้ความรู้แก่สตรีเกี่ยวกับสิทธิของตนและบริการสนับสนุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ เสริมศักยภาพสตรีให้มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม	- จำนวนสตรีที่เข้าถึงโครงการช่วยเหลือทางกระบวนการยุติธรรม - ร้อยละของสตรีที่เข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ความรู้มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิของตนและบริการสนับสนุนที่มีอยู่	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ร้อยละ 50	
2) ความช่วยเหลือด้านกฎหมายโดยคำนึงถึงเพศภาวะ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น			
- สตรีสามารถเลือกทนายความหญิง ซึ่งภาครัฐต้องจัดเตรียมให้เมื่อมีการร้องขอ - ฝึกอบรมผู้จัดการรายกรณีเพื่อให้ความช่วยเหลือสตรีโดยคำนึงถึงเพศภาวะ รวมถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายและบริการสนับสนุนอื่น ๆ	จำนวนสตรีที่ได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองในการเข้าถึงกระบวนการทางกฎหมาย หรือความช่วยเหลือจากผู้จัดการรายกรณี จากภาครัฐเมื่อมีการร้องขอ	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
พัฒนาชุดความช่วยเหลือแบบองค์รวมสำหรับสตรี ครอบคลุมความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความช่วยเหลือทางการแพทย์ การสนับสนุนทางอารมณ์ และบริการที่จำเป็นอื่น ๆ	จำนวนสตรีที่ร้องขอทนายความหญิง และภาครัฐได้จัดหาให้เมื่อมีการร้องขอ	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	
	ร้อยละของสถานีตำรวจที่มีพนักงานสอบสวนหญิง	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	
3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของสตรีเพิ่มมากขึ้น			
- จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและการรณรงค์ เพื่อให้ความรู้แก่สตรีที่ถูกสงสัย ถูกกล่าวหา หรือได้รับผลกระทบ โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ กระบวนการทางกฎหมาย และบริการการสนับสนุนที่มีอยู่ - สนับสนุนให้มีนักกฎหมายชุมชนเพื่อฝึกอบรมและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สตรีในฐานะผู้สนับสนุนให้คำแนะนำทางกฎหมาย ความช่วยเหลือ และการส่งต่อ - เสริมสร้างเครือข่ายชุมชนและระบบสนับสนุนแก่สตรีที่ถูกสงสัย ถูกกล่าวหา หรือได้รับผลกระทบ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูล การแบ่งปันทรัพยากร และความปรองดอง เพื่อให้เข้าใจในระบบกฎหมายและช่วยให้สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือตามประสงค์	ร้อยละของสตรีที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมายและบริการสนับสนุนที่มีอยู่	ร้อยละ 80	
	ร้อยละของสตรีที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายในชุมชน	ร้อยละ 5	
	จำนวนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนระหว่างสตรีในเครือข่ายชุมชน	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
ผลลัพธ์ 4.3: ผู้เสียหายเข้าถึงการฟื้นฟูและการสนับสนุนทางจิตสังคมอย่างครอบคลุม ได้รับการดูแลบาดแผลทางจิตใจ และส่งเสริมการฟื้นตัวและความเป็นอยู่ที่ดี			
1) การจัดตั้งกลไกการฟื้นฟูที่ครอบคลุมโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง			1. กระทรวงสาธารณสุข 2. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 3. กระทรวงมหาดไทย 4. ศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 5. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
● จัดทำโครงการฟื้นฟูแบบองค์รวมสำหรับผู้เสียหาย โดยตอบสนองความต้องการทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และจิตใจ ● สนับสนุนโครงการที่มีชุมชนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและความมีเกียรติ ● ให้การฝึกอบรมวิชาชีพและการสนับสนุนแก่ผู้เสียหายเพื่อให้สามารถเป็นอิสระและพึ่งพาตนเองได้อีกครั้ง	● ร้อยละสตรีที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งที่ได้รับการบรรเทาทุกข์/ฟื้นฟูด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ	ร้อยละ 70	
	● จำนวนสตรีที่สามีดกเป็นผู้ต้องสงสัย/ถูกดำเนินคดีด้านความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน ซึ่งได้รับการบรรเทาทุกข์/ฟื้นฟูด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ ทำให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีในชุมชนของตนโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5	
	● จำนวนกลไกที่ให้การสนับสนุนการฟื้นฟูและบรรเทาทุกข์แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งและการดำเนินคดีด้านสิทธิมนุษยชน	อย่างน้อย 1 กลไก	

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	ค่าเป้าหมายต่อปี (Annual Target)	หน่วยงานดำเนินการ/รายงาน Implementor/reporter
2) เครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็งเพื่อการดูแลด้านสุขภาพจิต			
● จัดทำระบบติดตามสุขภาพจิตในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงของความขัดแย้ง โดยสังเกตสัญญาณเริ่มต้นของปัญหา	● จำนวนบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากวิกฤตชายแดนใต้ที่เข้ารับบริการด้านจิตสังคม	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	
● จัดการฝึกอบรมสำหรับผู้ดูแลในชุมชนและอาสาสมัครเพื่อพัฒนาความสามารถในการดูแลด้านสุขภาพจิตแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงของความขัดแย้ง	● จำนวนเครือข่ายชุมชนที่เพิ่มขีดความสามารถในการเป็นตัวกลางการเชื่อมต่อบุคคลที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตให้เข้าสู่บริการที่เหมาะสม (ผู้เฝ้าระวัง)	อย่างน้อย 1 เครือข่าย	

14. การดำเนินการและการประสานงาน (Means of Implementation and Coordination)

แนวทางการดำเนินงาน (Strategy)	ตัวชี้วัด (Indicator)	Partners & Coordination
การกำหนดกรอบงบประมาณเพื่อสนับสนุนวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคงในแผนงานแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	จำนวนงบประมาณแผ่นดินที่จัดสรรให้กับหน่วยงานและแผนงานที่ส่งเสริมวาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง ภายใต้แผนงานแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนใต้	ศอ.บต. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้วาระสตรี สันติภาพและความมั่นคง	จำนวนช่องทางและความถี่ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการต่างประเทศ
การจัดทำระบบฐานข้อมูลและการรายงานผลจากหน่วยงานรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง	จำนวนหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนตามแผนสตรี สันติภาพและความมั่นคง	กรมกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว หน่วยงานรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง
การประสานความร่วมมือกับภาคีทั้งภายในประเทศและนานาชาติ	จำนวนหน่วยงานและประเด็นความร่วมมือในการขับเคลื่อนตามแผนสตรี สันติภาพและความมั่นคง	ภาคประชาสังคม-องค์กรพัฒนาเอกชน กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถาบันการศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ หน่วยงานในองค์การสหประชาชาติ ASEAN

15. การติดตาม ประเมินและถอดบทเรียนการดำเนินงานตามแผน (Monitoring, Evaluation and Learning)

- 1) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดพื้นฐานในปีแรก แผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง พ.ศ. 2568 - 2570
- 2) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงจัดทำแผนความก้าวหน้าและตั้งผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการบรรลุในช่วงการดำเนินการของแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง
- 3) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงติดตามความก้าวหน้าและถอดบทเรียนเพื่อปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านสตรี สันติภาพและความมั่นคง ในช่วงระหว่างกลาง (Midterm evaluation) และปีสุดท้าย (Final evaluation) ของการดำเนินการตามแผน
- 4) ตั้งคณะทำงานและคณะวิจัยเพื่อจัดทำข้อเสนอและพัฒนาแผนปฏิบัติการฉบับต่อไป

ปีที่		
1	2	3
การสำรวจเพื่อจัดทำตัวชี้วัดพื้นฐาน (Baseline indicators)	- การติดตามและประเมินผลในช่วงครึ่งทาง (Midterm review/monitor) - ถอดบทเรียนที่ได้จากการประเมินช่วงครึ่งทางเพื่อปรับปรุงการติดตามความก้าวหน้า (Lesson learned)	การติดตามและประเมินผลสำเร็จในช่วงสิ้นสุดแผนปฏิบัติการและถอดบทเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการฉบับต่อไป (Final evaluation and lesson learned)

ภาคผนวก ก.

มาตรการและแนวทางปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง (พ.ศ. 2560 – 2567)

วิสัยทัศน์: สตรีได้รับการปกป้องคุ้มครองสิทธิ ได้รับการเป็นธรรมและเพิ่มการมีส่วนร่วมของสตรีในงานด้านสันติภาพและความมั่นคง นโยบายของรัฐ: ตระหนักถึงความสำคัญของขอมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ 1325 สตรีสันติภาพ และความมั่นคงปลอดภัย และการส่งเสริมให้สตรีได้มีบทบาทในกระบวนการสร้างสันติภาพ	
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้สตรีได้รับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิจากปัญหาความขัดแย้งอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม 2. เพื่อส่งเสริมบทบาทของสตรีในการสร้างสันติภาพและความมั่นคง 3. เพื่อให้ภาคประชาสังคม ผู้นำศาสนา ประชาชน และผู้นำในพื้นที่ รวมทั้งสื่อมวลชน มีบทบาทในการปกป้อง คุ้มครองสิทธิสตรี และฟื้นฟูเยียวยาสตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง 4. เพื่อให้มีกลไกในการจัดการความขัดแย้งและกระบวนการสร้างสันติภาพและความมั่นคง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	กลุ่มเป้าหมาย 1. สตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง 2. แกนนำสตรี แกนนำชุมชน ผู้นำทางศาสนา องค์กรและเครือข่ายสตรี 3. สตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน 4. เจ้าหน้าที่สตรีที่ทำงานด้านสันติภาพและความมั่นคงในพื้นที่สถานการณ์ความขัดแย้ง 5. หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 6. สื่อมวลชน ทั้งสื่อมวลชนกระแสหลัก สื่อสังคม สื่อท้องถิ่น สื่ออาสาสมัคร ฯลฯ 7. ประชาชนทั่วไป
เป้าหมายหลัก 1. สตรีมีส่วนร่วมในกระบวนการสันติภาพในทุกขั้นตอนและทุกระดับ 2. สตรีในพื้นที่สถานการณ์ความขัดแย้งได้รับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิ 3. ภาคประชาสังคม ผู้นำทางศาสนา ประชาชน ผู้นำในพื้นที่ และสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการสร้างสันติภาพและความมั่นคง 4. สร้างกลไกเพื่อส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการจัดการความขัดแย้งและกระบวนการสร้างสันติภาพ 5. มีฐานข้อมูลกลางด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงที่เป็นระบบทันสมัยและเข้าถึงง่าย	ตัวชี้วัดหลัก 1. จำนวนและสัดส่วนของหญิงชายที่เข้าไปมีบทบาทในกระบวนการสร้างสันติภาพและความมั่นคงในประเทศและต่างประเทศ 2. ร้อยละของสตรีและครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งได้รับคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ หรือฟื้นฟูเยียวยา 3. จำนวนองค์กรภาคประชาสังคม ผู้นำศาสนา ประชาชน ผู้นำในพื้นที่ และสื่อมวลชน ที่มีส่วนร่วมในการสร้างสันติภาพและความมั่นคง 4. จำนวนกลไกที่ส่งเสริมให้สตรีมีส่วนร่วมในการจัดการความขัดแย้งและกระบวนการสร้างสันติภาพ 5. มีฐานข้อมูลกลางด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงที่เป็นระบบ ทันสมัยและเข้าถึงง่าย

มาตรการที่ 1 การป้องกัน (Prevention)

1. จัดให้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และดูแลไม่ให้เกิดการกระทำความรุนแรงต่อสตรีในครอบครัว ชุมชน และสังคม ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังสถานการณ์ความขัดแย้ง
2. คัดสรรบุคลากรที่เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ไม่เคยมีประวัติต่างปร้อยในเรื่องการกระทำความรุนแรงต่อสตรี โดยเฉพาะความรุนแรงทางเพศ ไปปฏิบัติงานในพื้นที่สถานการณ์ความขัดแย้ง
3. จัดทำคู่มือหรือแนวปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่สถานการณ์ความขัดแย้ง เพื่อไม่ให้ไปละเมิดสิทธิหรือกระทำความรุนแรงต่อสตรีในพื้นที่
4. ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคม ผู้นำทางศาสนา และประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและ/หรือลดความรุนแรงต่อสตรี ทั้งก่อน ระหว่าง และภายหลังสถานการณ์ความขัดแย้ง
5. ส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างความตระหนักแก่สังคม เพื่อช่วยเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความรุนแรงและไม่ละเมิดสิทธิสตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง
6. ส่งเสริมให้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

หน่วยงานหลัก

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กรมประชาสัมพันธ์

หน่วยงานสนับสนุน

กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์กร เพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์กรสื่อมวลชน องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม

มาตรการที่ 2 การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และการฟื้นฟูเยียวยา (Protection and recovery)

1. ประสานและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ และฟื้นฟูเยียวยาสตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง
2. ให้เร่งรัดการดำเนินคดีและไม่ยกเว้นหรือลดหย่อนโทษแก่ผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงและความผิดทางเพศต่อสตรี ในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความขัดแย้ง
3. ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนและท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา และผู้นำด้านวัฒนธรรม ฯลฯ มีบทบาทเชิงรุกในการช่วยเหลือเยียวยาสตรีที่ถูกกระทำหรือได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ ความขัดแย้งให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และไม่ถูกเลือกปฏิบัติ
4. จัดให้มีระบบการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ ฟื้นฟูเยียวยาสตรีและครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

5. ส่งเสริมให้มีบุคลากรเฉพาะทาง ได้แก่ แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้คำปรึกษาแก่สตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งอย่างเพียงพอมีคุณภาพ
6. ส่งเสริมให้สตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการสันติภาพ และสตรี ที่มีส่วนร่วมในกลไกการสร้างสันติภาพ ในระดับชุมชน ระดับประเทศ และต่างประเทศ ได้รับความคุ้มครองด้านความปลอดภัย

หน่วยงานหลัก

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หน่วยงานสนับสนุน

องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์การพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม

มาตรการที่ 3 การพัฒนาศักยภาพ (Capacity Building)

1. พัฒนาศักยภาพของสตรีที่อยู่ในสถานการณ์ความขัดแย้ง ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางเพศ การกระทำความรุนแรง รวมทั้ง วิธีการเอาตัวรอด เมื่อเกิดสถานการณ์ความขัดแย้ง
2. เสริมสร้างให้สตรีมีทักษะในการเจรจาต่อรอง หลักการบริหารความขัดแย้งโดยสันติวิธี การประสานงานความร่วมมือ และความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการความขัดแย้ง
3. พัฒนาศักยภาพที่จะไปปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความขัดแย้งให้มีเจตคติ ที่เอื้อต่อการทำงาน ตระหนักถึงมิติหญิงชายและผลกระทบที่สตรีได้รับจากสถานการณ์ความขัดแย้ง
4. พัฒนาผู้ที่ปฏิบัติงานและ/หรือปฏิบัติการกิจในการรักษาสันติภาพ ทั้งในและต่างประเทศ ให้มีความรู้ในการสร้างสันติภาพ รวมทั้ง ทักษะในการป้องกัน คุ้มครองพิทักษ์ และฟื้นฟูเยียวยาสตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง
5. ส่งเสริมการบูรณาการมิติหญิงชาย (gender mainstreaming) ในนโยบายและแผนการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานด้านสันติภาพและความมั่นคง
6. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจหลักมนุษยธรรมและกฎหมายสิทธิมนุษยชน ระหว่างประเทศ สิทธิสตรีและเด็ก แก่บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ให้ตระหนักและมีความละเอียดอ่อนเกี่ยวกับเพศ เพื่อให้สตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และ ไม่ถูกกระทำซ้ำ
7. พัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟู เยียวยา ให้เข้าใจสิทธิสตรี มิติหญิงชาย เพื่อให้สตรีที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้งได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งพาตนเองได้

8. ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของภาคประชาสังคมและผู้นำชุมชนในพื้นที่ ในเรื่องสตรี สันติภาพ และความมั่นคง เพื่อเป็นเครือข่ายในการจัดการปัญหาความขัดแย้งและสร้างสันติภาพในพื้นที่
9. ส่งเสริมให้มีคู่มือและแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์ ความขัดแย้งหรือ การกีดกันการรักษาสันติภาพ ที่เคารพสิทธิมนุษยชนและคำนึงถึงสถานะเฉพาะทางเพศของสตรีเป็นสำคัญ

หน่วยงานหลัก

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ

หน่วยงานสนับสนุน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สถาบันพระปกเกล้า องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์การพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม

มาตรการที่ 4 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสตรี (Empowerment and Participation)

1. ส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสตรีมีส่วนร่วมของกระบวนการสันติภาพทุกขั้นตอน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. ส่งเสริมให้สตรีนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการสันติภาพ และสตรี ที่มีส่วนร่วมในกลไกการสร้างสันติภาพ ในระดับชุมชน ระดับประเทศ และต่างประเทศ ได้รับกำลังใจ และการยกย่องเชิดชูในการปฏิบัติงาน
3. ส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายสตรีให้มีส่วนร่วมในการลดความขัดแย้งและสร้างสันติภาพอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคประชาสังคม ในการปรับเปลี่ยนเจตคติของชุมชนให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการสร้างสันติภาพในพื้นที่

หน่วยงานหลัก

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย

หน่วยงานสนับสนุน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์การพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม

มาตรการที่ 5 การส่งเสริมให้มีกลไกและการขับเคลื่อน (Mechanism and Implementation)

1. กำหนดให้มีศูนย์ประสานงานในการผลักดัน ขับเคลื่อน และติดตามการดำเนินการ ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง
2. ส่งเสริมกลไกที่มีอยู่ในจังหวัดที่มีสถานการณ์ความขัดแย้งให้ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย จัดทำแผนปฏิบัติการ มาตรการ และงบประมาณ ในการจัดการปัญหาความรุนแรงต่อสตรี อันเนื่องมาจากสถานการณ์ความขัดแย้ง ติดตาม และรายงานผลความก้าวหน้าต่อคณะอนุกรรมการด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงปลอดภัย
3. เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ทหาร/ตำรวจสตรี และบุคลากรสตรีที่ปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมและรักษาสันติภาพ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม
4. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ วิชาการด้านสตรี สันติภาพ และความมั่นคง เพื่อใช้ปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการดำเนินงาน
5. จัดทำฐานข้อมูลกลางด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง ที่มีข้อมูลครบถ้วนทุกด้านเป็นระบบ ทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย
6. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้ผลงานบรรลุตามวัตถุประสงค์
7. ให้มีการทบทวนและประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงตามความเหมาะสม

หน่วยงานหลัก

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานงบประมาณ

หน่วยงานสนับสนุน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์การพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม UN Women/UNDP/สถาบันการศึกษา/NGOs/ประชาสังคม

ภาคผนวก ข.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและติดตามการดำเนินงานตามมาตรการและแนวปฏิบัติด้านสตรีกับการส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคง ประกอบด้วย

1. อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	ประธานอนุกรรมการ
2. รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	รองประธานอนุกรรมการ
3. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
4. ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
7. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนกรมกิจการเด็กและเยาวชน	อนุกรรมการ
9. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
10. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	อนุกรรมการ
11. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกรรมการ
12. ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	อนุกรรมการ
13. ผู้แทนศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	อนุกรรมการ
14. ผู้แทนศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนภาคใต้	อนุกรรมการ
15. นางชลิดา ทาเจริญศักดิ์	อนุกรรมการ
16. นางพรสม เปาปราโมทย์	อนุกรรมการ
17. ผู้อำนวยการกองส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	อนุกรรมการและเลขานุการ
18. ผู้อำนวยการกลุ่มคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
19. เจ้าหน้าที่กลุ่มคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ
กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

